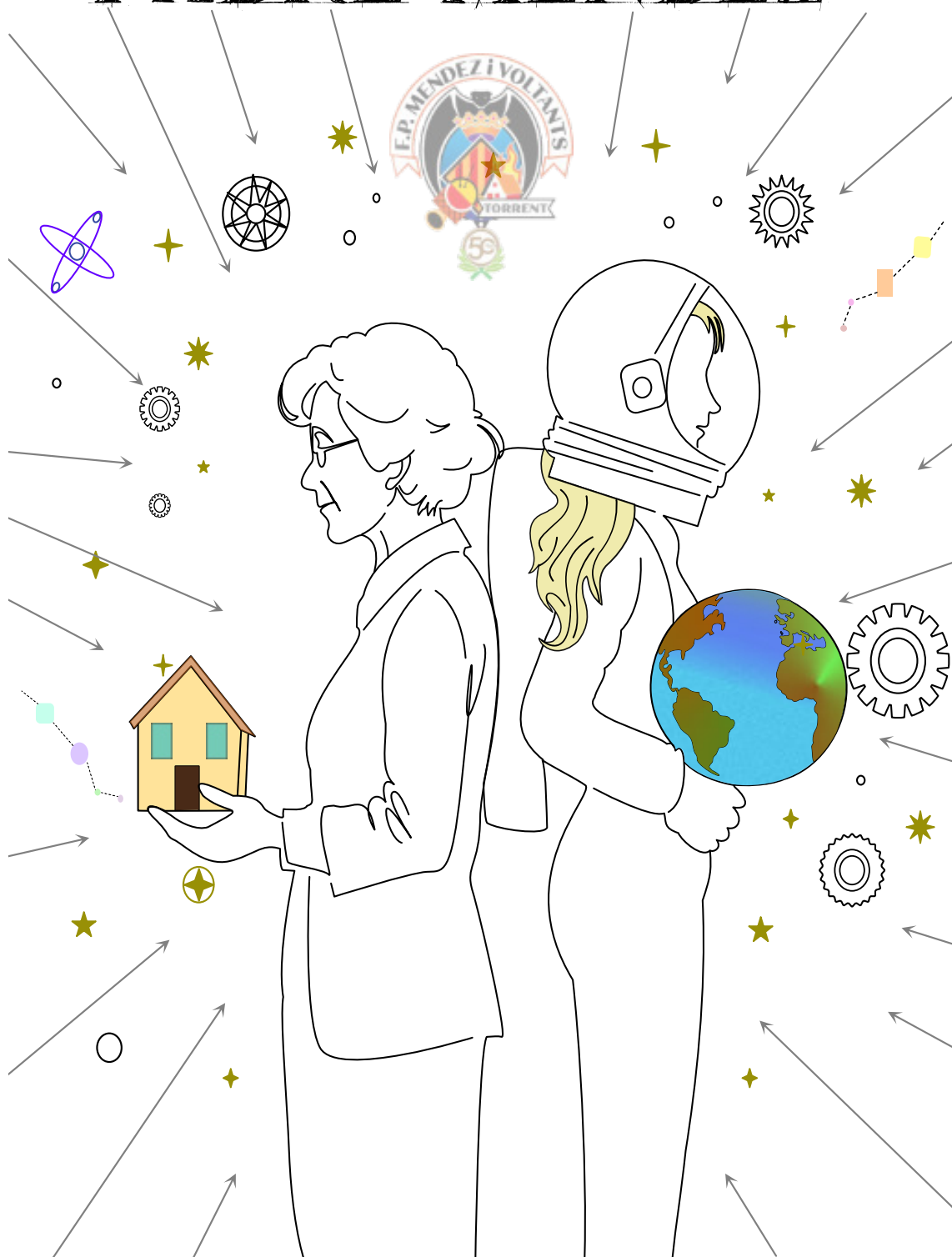

FALLA PADRE MÉNDEZ

TORRENT, FALLES 2026

LA FOIETA

PANADERIA ARTESANAL

DESDE 1.964

961 55 18 38 - LAFOIETA.COM

PEDIDOS WHATSAPP 617 37 09 71

Falla Padre Méndez

Torrent, Falles 2026

El llibre ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat per a la promoció de l'ús del valencià

Aquest llibret ha participat en els Premis al valencià del llibret de l'Oficina de Promoció i Ús del Valencià de l'Ajuntament de Torrent.

La nostra Comissió ha sigut beneficiària de la subvenció atorgada per la Diputació Provincial de València a les Falles 2026.

© dels textos: els les autors/es

© de la present edició:

A. C. Falla Pare Méndez

Edita:

A. C. Falla Pare Méndez

Depòsit legal:

V-1636-2021

Coordinació:

Mireia Ramón Tordera

Publicitat:

Esther Peris Roig

Contingut cultural:

Mireia Ramón Tordera

Angela Tordera Vilanova

Explicacions de les falles:

Juan Carlos Vizcaíno i

Salva Andrés Martín

Portada:

Marisa Romanillos Taboada

Impressió:

www.samarucsg.es

Falla Padre Méndez

Torrent, Falles 2026

Pròleg

Històries que Cremen, Somnis que Flueixen

Amics i amigues, sigueu fallers de bressol, d'adopció o simplement ànimes curioses que s'acosten per primera vegada a l'aldarull de la nostra festa: Benvinguts a l'explosió de color, enginy i passió que són les Falles!

Aquest "llibret" que hui teniu a les vostres mans no és sols un grapat de pàgines; és el batec d'un any de somnis, desvetllaments i rialles compartides. És el far que il·lumina la crítica i l'art que ens defineix, i la clau que obri les portes a les històries que la nostra comissió ha volgut contar aquest exercici.

La nostra **falla gran**, amb el seu lema "**Passió**", s'erigeix com un monument a la fortalesa, la tenacitat i la inesgotable capacitat de transformació del gènere femení. Des de les pioneres que obriren camins fins a les heroïnes quotidianes que sostenen el món, la nostra falla és un espill on mirar-nos, un reconeixement a la lluita i els èxits, i una invitació a reflexionar sobre el camí recorregut i el futur que, entre tots, hem de continuar construint amb equitat i respecte. Us animem a passejar pels seus carrers, a desentranyar els seus ninots i a deixar-vos embolcallar per la profunda reflexió que proposa.

I mentre la falla gran ens convida a la meditació, la nostra **falla infantil**, sota l'entranyable lema "**Mediterrani**", ens submergeix en un mar d'alegria, color i fantasia. És una oda a les nostres arrels, a la brisa marina que ens bressa, a la riquesa de la nostra costa i a

la vitalitat de les seues criatures. Els nostres menuts fallers, amb la seua innocència i la seua mirada neta, ens recorden la importància de cuidar aquest tresor blau, d'estimar el nostre entorn i de protegir l'herència natural que ens envolta. És un cant a la vida, a la diversió i a la responsabilitat que tenim amb el nostre estimat Mare Nostrum.

La materialització d'aquests dos universos, tant en fusta i cartó com en les pàgines d'aquest "llibret", és el resultat de l'entrega incondicional de moltíssimes persones. Volem estendre el nostre més sincer agraïment al nostres artistes fallers, eixos mags que transforma idees en volums i somnis en realitat, la creativitat del qual dona vida a la sàtira i a la bellesa efímera. Als nostres patrocinadors, per eixe suport vital que ens permet continuar somiant en gran. A tots els col·laboradors que, amb el seu temps, el seu talent i el seu afecte han teixit cada article, cada fotografia i cada detall d'aquest "llibret". I, per descomptat, a cada membre de la nostra comissió, la verdadera ànima d'aquesta festa, la il·lusió del qual és el motor que ens impulsa any rere any.

I perquè aquest vaixell faller navegue amb rumb fix i l'alegria no falte, necessitem els nostres capitans i mariners d'honor. Aquest "llibret" està dedicat, amb tot l'afecte i una mica d'humor, a:

Els nostres presidents, José Luis i Felipe: Els vertaders "cervellets" i "manetes" de la comissió, capaços de resoldre des d'un problema existencial faller fins a lligar l'últim cable. Gràcies per liderar aquesta bogeria amb tanta passió i paciència!

La nostra Fallera Major, María: La musa de l'elegància i el somriure, que amb el seu encant natural ens demostra que la gràcia fallera és un art que domina a la perfecció. Eres la reina de la nostra festa!

El nostre President Infantil, Aleix: El menut gran faller que ens conquista amb el seu somriure i la seua bondat. La seua bogeria pels petards només és superada pel seu immens sentiment faller, demostrant que el futur de la nostra festa està en les millors mans (i en els peus més inquiets quan fa olor de pólvora).

I la nostra Fallera Major Infantil, María: L'espurna més brillant de la nostra comissió, que amb la seua alegria contagiosa ens recorda que la màgia de les Falles resideix en la il·lusió més pura.

Ara, amb el cor encés i l'esperit faller a flor de pell, us convidem a capbussar-vos de ple en aquesta setmana màgica. Sentiu el tro de la mascletà, balleu al so de la música, deixeu-vos portar per l'emoció de l'Ofrena i admireu la bellesa efímera dels nostres monuments. Viviu cada instant, cada olor, cada so, perquè en ells resideix l'essència d'una festa que se sent amb tots els sentits.

Que aquestes Falles siguen un remolí d'alegria, reflexió i moments inoblidables per a tots!

Bones Falles!

Els Presidents

Saluda de la Presidència

Estimades falleres i fallers, veïnes i veïns,

Assumir de nou la presidència de la nostra estimada Falla Pare Mèndez és, per a nosaltres, un gran honor i una responsabilitat que afrontem amb molta il·lusió. Ho fem amb respecte pel camí recorregut i amb la voluntat sincera de continuar cuidant allò que realment ens uneix: la falla i les persones que la formen.

Aquest nou exercici naix des del compromís, des de les ganes de sumar i des de la convicció que la festa es viu millor quan es comparteix. La Falla Pare Mèndez és molt més que actes o monuments; és convivència, esforç col·lectiu, amistat i sentiment de pertinença. És un espai on totes i tots comptem i on cada aportació suma.

I, com no, unes paraules especials plenes d'estima per als nostres representants i les seues famílies. Gràcies per portar amb orgull els nostres colors i dedicar tants moments a fer gran la nostra comissió. El vostre esforç i il·lusió són un exemple per a tots.

Vos convidem a viure aquest any amb participació, respecte i alegria, a gaudir del camí i a sentir-nos orgullosos de formar part d'una comissió viva, diversa i amb il·lusió renovada. Només des de la unió i la germanor es construeixen records que perduren en el temps.

Gràcies a totes i tots pel vostre suport, la vostra confiança i el vostre treball diari. Caminem junts per continuar fent de la nostra falla una gran família i d'aquest exercici un any especial.

Bones Falles!

Els Presidents Jose Luis del Toro Sanz i Felipe Mantas

Entrevista a JOSE LUIS DEL TORO SANZ I FELIPE MANTAS JAVIER:

Presidents 2026

El Retorn dels Nostres Presidents!

Hui tenim el gran plaer de conversar amb Jose Luis i Felipe, els nous presidents de la Falla Pare Mèndez. Una situació especial, ja que ambdós ja van ostentar aquest càrrec en el passat, però cadascun per separat. Ara, uneixen forces per a liderar la nostra comissió en aquest nou exercici. Volem conèixer les seues motivacions, les seues expectatives i el que significa per a ells aquest retorn conjunt.

Preguntes:

Benvinguts de nou a la presidència! Abans de res, per a aquells que potser no us coneguen tant, recordeu-nos els vostres noms, a quina falla representeu i en quins exercicis va ser presidents per primera vegada?

Soc Jose Luis del Toro Sanz, faller de la Falla Pare Mèndez des de fa molts anys. Vaig tindre l'honor de ser president en solitari del 2009 al 2013, i posteriorment de manera conjunta amb el meu cosí Jose Sanz del 2016 al 2019. La falla sempre ha sigut part de la meua vida, i tornar a la presidència és una manera de continuar ajudant-la quan ho necessita.

Soc Felipe Mantas Javier i tinc l'honor d'haver representat aquesta falla del 2014 al 2016. Tres anys molt especials en el meu record. I ara, juntament amb Jose Luis, compartim aquesta experiència junts.

Després d'haver viscut l'experiència de ser presidents individualment, què us ha impulsat a tornar a assumir aquest càrrec, i a més, fer-ho junts? Com va sorgir la idea d'aquesta "presidència a dues bandes"?

La decisió naix sobretot del compromís amb la falla. En veure que enguany podia quedar-se sense candidatura, vam entendre que el més responsable era fer un pas avant i evitar una situació d'inestabilitat. No ho vam fer per protagonisme, sinó per servei. Compartir la presidència ens permet sumar experiència, repartir

responsabilitats i transmetre un missatge clar: la falla està per damunt de les persones.

He decidit de nou assumir el càrrec de president perquè sent una estima molt gran per tot el que representa la Falla Pare Mèndez per a mi. Després d'uns anys, torne amb ganes, il·lusió i compromís per aportar el millor de mi mateix i viure novament aquesta experiència. Enguany he volgut compartir el càrrec amb Jose Luis perquè crec que treballar en equip sempre suma. Compartim responsabilitats, idees i tasques; quan dues persones remen en la mateixa direcció amb il·lusió i confiança, tot es fa més fàcil.

Quines diferències principals percebeu entre el vostre anterior mandat com a presidents i el repte que ara teniu al davant? Què creieu que ha canviat en la falla o en la festa des d'aleshores?

La falla, com la societat, evoluciona constantment. Han canviat maneres de comunicar-se, d'organitzar-se i també les expectatives. El que no ha canviat és l'essència fallera: la convivència, la festa i el sentiment de pertinença. Afrontem aquesta etapa amb més experiència i, sobretot, amb una visió més tranquil·la i conciliadora.

La nostra falla ha viscut una evolució molt positiva en els últims anys. Hem crescut en nombre de fallers i falleres, i això és un orgull per a qualsevol comissió, perquè vol dir que la gent té ganes de formar part de la festa i de viure-la de prop. Però, com passa en qualsevol grup gran, també poden aparèixer xicotets conflictes o malentesos. És normal, som moltes persones amb opinions i formes de fer diferents. El més important és saber gestionar-ho amb respecte i bones maneres, perquè tots hem de compartir i sumar junts i així la convivència millora i la festa es viu amb molta més intensitat i alegria.

Haver sigut president abans, cadascun amb la seua pròpia visió i estil, segur que us ha donat una perspectiva única. Quins creieu que són els avantatges d'aquesta experiència prèvia a l'hora d'afrontar aquest nou repte conjunt?

L'experiència ens dona perspectiva. Sabem que no tot són moments fàcils, però també que els problemes passen i el que queda és la falla i les persones. Hem après a escoltar, a relativitzar i a buscar solucions dialogades. Això ens ajuda a prendre decisions amb calma i pensant sempre en el bé comú.

Viure la presidència amb l'experiència d'anys anteriors et dona una visió més tranquil·la i madura del que suposa aquest càrrec. Ja saps on estan les dificultats, però també coneixes millor les solucions, i això et permet gaudir-ho d'una altra manera, amb més seguretat i serenitat. Enguany, torne amb la mateixa il·lusió de sempre, però amb l'avantatge de saber què funciona, què cal millorar i, sobretot, amb ganes de fer-ho bé envoltat d'un gran equip. La diferència ara és que puc compartir les responsabilitats amb Jose Luis, i això fa que el pes siga més lleuger. Junts volem construir un ambient d'unió, treball i festa per a tota la comissió.

Com es reparteixen les tasques en una presidència compartida? Hi ha àrees on un és més fort que l'altre, o la decisió és sempre consensuada? Com gestioneu les diferències d'opinió?

Amb diàleg, respecte i consens. Cadascú aporta les seues fortaleeses, però totes les decisions importants es parlen i es comparteixen. No es tracta de qui té raó, sinó de trobar el millor camí per a la falla. Les diferències d'opinió són normals i saludables quan es gestionen des del respecte.

La nostra manera de treballar es basa en el treball en equip i una gestió conjunta de lideratge. Compartir la presidència amb Jose Luis ens permet repartir

tasques, escoltar diferents punts de vista i prendre decisions més reflexionades. Cadascú aporta la seua experiència i forma de fer les coses, però sempre amb l'objectiu comú de sumar pel bé de la comissió. Però el més important és el gran suport, esforç i treball que fem conjuntament amb la nostra Junta Fallera, que és fonamental perquè tot funcione, i des d'eixe treball conjunt naixen moltes de les idees, activitats i iniciatives que donen vida a la nostra falla.

Quins són els objectius principals que us heu marcat per a aquest exercici? Hi ha algun projecte o il·lusió especial que vulgueu impulsar en aquesta nova etapa?

El nostre objectiu és viure la falla amb il·lusió, respecte i germanor. Volem una comissió unida, on cadascú se senta part important del camí comú i on es cuide tant la festa com les persones. L'essencial per a nosaltres és compartir, participar i gaudir junts de tot allò que fa especial ser faller i fallera de Pare Mèndez.

La meua visió de futur per a la nostra falla és continuar creixent com a comissió, no només en nombre, sinó també en qualitat humana, convivència i participació. Voldria veure una falla unida, amb bon ambient, on tots i totes se senten part important. Volem donar protagonisme en especial als nostres menuts, part important de la falla; tenim moltes idees i il·lusió perquè els nostres xiquets i xiquetes gaudeixen d'aquest exercici i els animem a continuar participant junts.

Quins són els desafiaments més grans que anticipeu en aquest regnat conjunt? I quins creieu que són els punts forts d'aquesta unió de forces?

El repte més important és cuidar les relacions personals. Quan hi ha diferents maneres de pensar, el diàleg és clau. El nostre punt fort és precisament la voluntat de ser un pont, no una barrera, i d'ajudar a cosir la falla des del respecte mutu.

Com en qualsevol càrrec compartit, sempre poden sorgir obstacles com les diferències d'opinions o la gestió del temps i les responsabilitats. Però estem convençuts que amb comunicació, respecte i confiança mútua, aquests reptes es poden superar.

Com espereu que la comissió de la Falla reba i participe en aquesta nova etapa amb dos presidents? Quin missatge els voleu transmetre?

Que aquesta és la falla de totes i tots. Que les portes estan obertes, que qualsevol aportació suma i que, si caminem junts, tot és més fàcil. La falla no és un lloc de confrontació, sinó de trobada.

En aquesta nova etapa ens agradaria comptar amb la col·laboració i implicació de tota la comissió. Sabem que cada aportació, per menuda que siga, suma i fa gran la nostra falla. La festa la fem entre tots, i és amb la unitat, el respecte i les ganes de compartir quan realment es viu l'esperit faller. Volem transmetre un missatge de participació i germanor: la falla és un espai obert, per a gaudir, per a convida i per a créixer junts. Animem a tots els fallers i falleres a baixar, a involucrar-se, a aportar idees, i sobretot, a sentir-se part essencial d'aquesta gran família fallera.

Més enllà dels despatxos i les reunions, què és el que més gaudiu de la festa fallera? Hi ha algun acte o moment que per a vosaltres siga el més especial?

La plantà i els moments compartits amb la comissió, perquè és quan es veu el treball de tots.

A nivell personal, si hi ha una cosa que realment m'ompli com a president, és aquest moment únic i emocionant d'anar junts, com a comissió i acompanyat de la meua família, a fer l'Ofrena a la nostra Mare de Déu. I com no, els ratets de casal, ball, rialles i complicitats... aquests instants espontanis i plens d'alegria que recorden per què val la pena formar part d'aquesta falla.

Per a acabar, un xicotet test ràpid. Digueu-nos el primer que us vinga al cap, cadascú:

Un record del vostre primer regnat com a president:

President 1: La sensació d'orgull de representar la falla.

President 2: Són molts els moments perquè tot era nou per a mi, però la demanà i l'Ofrena van ser molt especials, a banda de tindre al meu costat la meua persona favorita.

Una paraula que definisca aquesta nova etapa:

President 1: Compromís

President 2: Resiliència: Transmet la capacitat d'adaptar-se, resistir i tirar endavant malgrat les dificultats sense perdre la il·lusió.

El vostre lema per a aquest exercici:

President 1: "Caminant junts, gaudint la festa"

President 2: "Caminem units, cremem somnis"

Si tinguéreu un desig per a la falla, quin seria?

President 1: Que sempre siga una gran família.

President 2: 2:Que mai ens falten les ganes de compartir, riure i fer falla junts.

Moltes gràcies, Jose Luis del Toro Sanz i Felipe Mantas Javier, per la vostra dedicació i per voler compartir amb nosaltres aquest nou camí. Desitgem que aquest regnat conjunt siga ple d'èxits i moments inoblidables per a tota la Falla Pare Mèndez!

Fallera Major 2026

MARÍA RAMOS COBO

Estimats fallers, veïns i amics:

És un honor i una alegria enorme poder dirigir-me a tots vosaltres com la vostra Fallera Major en aquest any tan especial. Per a mi, la Falla Pare Méndez és la llar de la meua infància; eixe lloc on, sent una xiqueta, em resistia a anar-me'n a casa i acabava adormida entre dues cadires sobre l'escenari, només per no perdre'm ni un minut de la nostra festa.

He crescut amb la passió fallera que em va transmetre ma mare, a qui vaig tindre el privilegi d'acompanyar en cada acte durant el seu regnat. Eixa mateixa passió era la que em feia plorar en la cremà, demanant amb la ingenuïtat d'una xiqueta que guardàrem el monument al casal perquè no es cremara.

Eixe amor per la nostra falla continua hui intacte. Per això, vull agrair de tot cor a la meua família: als meus pares i al meu germà, per donar-me suport des del primer moment; als meus avis, per l'orgull i l'admiració que em demostren en cada acte; i a la meua parella i als meus amics, per acompanyar-me i viure aquest somni amb la mateixa il·lusió que jo.

El meu agraïment s'estén també a la directiva i a totes les persones que estan fent possible aquest exercici, i molt especialment al meu estimat equipet 2026 i a les meues "mamis caldoses", per estar sempre pendents de mi, per cuidar cada detall i per complir, amb tant d'afecte i paciència, tots els meus tics i manies. Viure enguany està superant totes les meues expectatives, i em sent immensament afortunada de compartir aquest camí amb una autèntica família.

Vos convida a viure amb mi cada acte, cada cercavila i cada despertà, amb la il·lusió que ens uneix com a comissió. El meu major desig és que aquest siga un any inoblidable per a tots, i que el meu pas per la falla deixe una empremta sincera, alegre i plena de bons records. Que la flama de la nostra falla no només il·lumine els carrers, sinó que enfortisca la germanor que ens uneix.

Felices Falles 2026! Visca la Falla Pare Méndez i visca València!

Amb tot el meu afecte, María Ramos i Cobo

Fallera Major 2026

Entrevista a MARÍA RAMOS COBO

Fallera major 2026

En aquestes fulles tenim l'honor de conversar amb **María Ramos Cobo**, la màxima representant de la nostra comissió en este emocionant exercici faller. Amb esta entrevista, volem acostar-vos un poc més a la persona darrere del regnat, els seus somnis, les seues emocions i el que significa per a ella ostentar este càrrec tan especial.

Per a començar, conta'ns un poc sobre tu. Com et dius, a quina falla representes i quants anys portes lligada al món faller?

Sóc Maria i enguany tinc l'honor i la immensa emoció de ser la fallera major de la meua falla, Pare Méndez. Des que vaig nèixer, la meua família em va fer el millor regal: apuntar-me a la falla i deixar que les Falles formaren part de la meua vida des del primer dia. Cada mes de març l'he viscut amb il·lusió, amb sentiment i amb eixa màgia que només els qui estimem aquesta festa comprenem. I també, com cada fallera, he sentit eixa xicoteta pena que arriba el 19 a la nit, quan les flames acomiaden la festa i saps que toca esperar un any sencer per a tornar a viure la millor setmana de l'any. Hui, poder fer-ho com a fallera major fa que cada instant tinga un significat encara més profund, més especial i més inoblidable per a mi.

Ser Fallera Major és el somni de moltes xiquetes i dones valencianes. Què significa per a tu, personalment, haver assolit este somni i què sents en representar la teua comissió?

Per a mi, ser fallera major de la meua falla és un somni fet realitat. Com he contat, sóc fallera des que vaig nèixer, i aquesta figura, per a qualsevol persona que visca aquest món com jo ho faig, és el màxim a què es pot aspirar, a més d'un privilegi enorme. Encara que sempre vaig saber que algun dia arribaria el moment de representar la meua falla, eixa il·lusió es va reforçar l'any 2009, quan ma mare va tindre l'honor de ser fallera major de la nostra comissió. No em perdia ni un sol acte; sempre li demanava acompanyar-la, i m'encantava recórrer els diferents esdeveniments envoltada de vestits de fallera i de tot allò que fa que aquestes festes siguen tan especials. Per això, no podria imaginar millor comissió a la qual representar que aquella que em va veure créixer i em va ajudar a convertir-me en la persona que sóc, a més de seguir els passos de ma mare.

Cada Fallera Major deixa la seua pròpia empremta. Com descriuries el teu regnat fins ara? Hi ha algun moment o acte que t'haja marcat de manera especial o que consideres el més emocionant?

Aquesta experiència està sent de somni; no podria ser millor. Començant per l'equip que formem aquest 2026 —Maria, Aleix, Felipe i José Luis— no podria tindre més sort amb ells. La meua família i el meu nóvio, que m'acompanya en cada pas, els meus amics, que m'arropen en cada acte que desitgen compartir amb mi, i tot l'equip de la falla, que s'esforça perquè cada detall siga millor que l'anterior, fan que tot siga encara més especial. L'acte més important fins ara ha sigut la presentació. Va ser emocionant, bell i impecable. Em vaig sentir immensament feliç, envoltada de carinyo, i vaig rebre paraules i gestos que sempre guardaré en el meu cor, de persones que signifiquen moltíssim per a mi.

El càrrec de Fallera Major comporta moltes responsabilitats i un calendari molt atapeït. Quin ha sigut el major desafiament al qual t'has enfrontat i com l'has superat?

Sincerament, fins ara no he sentit cap moment d'aclaparament. Gaudisc de cada acte, i si cal anar d'un lloc a un altre, millor encara! Només viuré aquest privilegi una vegada en la vida, així que estic exprimint cada instant amb tota la il·lusió i l'emoció que sent. Si haguera de mencionar el meu major desafiament, serien els moments de “discurs”. Em fa molta vergonya parlar en públic, però a poc a poc vaig superant-ho, i cada paraula que aconseguisc compartir m'ompli d'orgull i em fa gaudir encara més d'aquesta experiència única.

La teua falla, té segurament les seues pròpies particularitats. Què és el que la fa única i quin missatge t'agradaria enviar als teus fallers i falleres?

Per a mi, aquesta falla sempre ha sigut sinònim de família. Des dels inicis, quan érem pocs, fins ara, que som tants que a vegades no cabem ni en la carpa, jaja... Això és així perquè la gent ha pogut conèixer com som, com vivim les nostres falles, i no ha pogut evitar quedar-se per a formar-ne part. Entrar al casal sempre ha sigut per a mi com tornar a un lloc segur, i això és precisament el que espere que senten els meus fallers i falleres: que es divertisquen, que visquen i que gaudisquen de la nostra falla, tal com jo ho he fet sempre i continuaré fent.

Més enllà dels vestits i els monyos, quina diries que és l'essència de la festa de les Falles per a tu?

Per a mi, les Falles són, sobretot, sentiment. Des de menuda les he viscudes amb passió i emoció; no hi ha un sol any en què passe per la Mare de Déu i no se m'escape un instant d'emoció. Aqueix “tinc el cor encés en flames” no és només una expressió: reflecteix el que sent en el més profund en viure cada acte, cada cercavila i cada moment de la nostra setmana gran. Hui, sent fallera major, aqueix sentiment es fa encara més intens. Representar la meua falla, la que m'ha vist créixer i a la qual porte sempre en el cor, fa que cada emoció se senta més viva, més profunda i més inoblidable. Ser fallera major no és només un honor; és sentir el cor encés per la nostra festa en cada instant.

Si hagueres de triar una tradició fallera, ja siga un acte, un moment o un costum, quina seria la teua preferida i per què?

Per a mi, un dels actes més importants, a més de l'ofrena, és la cridà. Encara que els dies previs ja es percep al poble que les Falles estan a la vora, des d'eixe dia tot canvia: tota la resta passa a un segon pla i el casal es converteix en casa. És molt emocionant per a mi estar als peus de La Torre, vivint i esperant al costat de les altres comissions, que la màxima representant de la nostra festa done començament a les Falles i gaudir del nostre moment. És un instant únic, ple d'emoció i orgull, que marca l'inici de la setmana més màgica de l'any.

Com compagines la teua vida personal (faena, estudis, família, amics) amb la intensa agenda que implica ser Fallera Major?

Em sent increïblement afortunada i amb molta sort. En l'àmbit laboral tinc un horari que em permet no perdre'm res i gaudir plenament de cada acte i cada moment d'aquesta experiència única. La meua família em va ensenyar a gaudir-les amb passió i emoció. Ma mare i la meua parella van ser representants —fins i tot en el mateix any— d'aquesta gran festa, i comprenen al màxim que enguany tot el relacionat amb la falla és la meua prioritat. Els meus amics, encara que no pertanyen al món faller, no se'n perden una; estan al meu costat per a compartir amb mi cada instant, cada emoció que estic vivint. Gràcies a ells, aquesta experiència no sols és un privilegi, sinó un record que guardaré sempre en el cor.

Quan mires arrere d'ací a uns anys, què esperes que la gent recorde del teu regnat com a Fallera Major de la Falla?

Jo espere que ho recorden amb afecte, com un any ple d'il·lusió, de bons moments i de records inoblidables, portat sempre amb elegància i responsabilitat, que és la manera en la qual estic vivint aquesta experiència. Estic representant la meua comissió i la meua falla des del cor, intentant deixar la Falla Pare Méndez com es mereix i honorant tot el que aquesta gran família significa per a mi.

Per a acabar, un xicotet test ràpid. Digues-nos el primer que se t'acudisca:

Un color d'espolí favorit: *Blanc, com el meu vestit de Fallera Major.*

Un plat valencià indispensable en Falles: *Paella Valenciana*

Una cançó fallera que t'emocione: *Xiqueta Meua*

Una paraula que definisca les Falles per a tu: *Sentimient*

Si pogueres donar-li un consell a la María de fa un any, abans de ser Fallera Major, quin seria?

No tingues vergonya, coneixeràs gent increïble en el camí, gaudiràs al màxim i seràs molt feliç.

Esperem que esta entrevista permeta als lectors conèixer millor la Fallera Major de la Falla Pare Méndez i entendre la passió i el compromís que hi ha darrere d'este càrrec tan significatiu. Moltes gràcies pel teu temps María, et desitjem un gran any.

Junta directiva

PRESIDENT:

Jose Luis del Toro Sanz

PRESIDENT:

Felipe Mantas Javier

VICEPRESIDENT 1R:

Jorge Soriano Martí

VICEPRESIDENT 2N:

Javier Castello Guevara

VICEPRESIDENT 3R:

Alejandro Silla Tejero

SECRETÀRIA:

Mireia Ramón Tordera

VICESECRETÀRIA:

Carolina Montón Escudero

TRESORER:

Daniel Arce Luz

COMPTABLE:

Veronica Esteve Puchalt

VICECOMPTABLE / LOTERA:

Luisa Sena Iglesias

DELEGACIÓ D'INFANTILS:

Ester Martinez Bayo

Conchin González Varela

Marisa Romanillos Taboada

DELEGACIÓ DE FESTEJOS:

Lucia Soler Melero

Andrea Medina Godoy

Lidia Navarro Muñoz

David Onate Mato

DELEGACIÓ D'ESPORTS

Carlos del Toro Sanz

DELEGACIÓ DE LA SECCIÓ

FEMENINA:

Eva Mª Villena Bayo

Eva Muñoz Borona

Tania García Visiedo

Silvia Saez Orea

DELEGACIÓ DE CULTURA:

Mireia Ramón Tordera

DELEGACIÓ CASAL/BARRA:

Miguel Medina Ramos

Esther Peris Roig

Els fallers i les falleres

Ramos Cobo, Maria

Fallera Major 2026

Merchante Castillo, M Soledad

Fallera Major 2025

Abad Canoves, Estela

Acebedo Luengo, David

Aceituno Franco, Mª Jose

Agudo Vera, Carlos

Agudo Vera, Felipe

Alamo Tebar, Virginia

Aleixandre Almarcha, Ruben

Alfaro Gomez, Pablo

Almarcha Garcia, Maria Teresa

Almenar Caballero, María

Alonso Gimenez, Veronica

Alos Orti, Gema

Alos Silla, Maria

Alos Tolosa, Carla

Alvarez Cubells, Nuria

Andreu Blazquez, Miriam

Andreu Blazquez, Alba

Andreu Noguera, Carlos

Arce Luz, Daniel

Asensi Serra, Jose Vte

Avila Silla, Maria Amparo

Badimón Blat, Lucía

Balaguer Ferrer, Maria Leonor

Banciu Urdea, Stefania Anna

Bausan Carrasco, Alfredo

Berlanga Royo, Ester

Bioque Sanchez, Javier Manuel

Blasco Anadon, Lucia

Bosch Torres, Rafa

Botez Botez, Iulian Valeriu

Bragado Fernandez, Dafne

Buisán Aceituno, Irene

Caballero Gabaldon, Jose Enrique

Caballero Villena, Cayetana M^a

Calas Sanz, Ramon

Calderón De Dios, Aitana

Calderón Gutierrez, Maria

Candela Andreu, Pablo

Carrasco García, Pablo

Carrasco Martínez, Alfonso Jose

Carratala Pascual, Pilar

Carratala Pascual, Josefina

Carreres Lara, Vanessa

Carretero Pradas, Carla

Casañ Arbiol, Carlos

Cases Benito, Ismael

Castello Guevara, Javier

Cebrián Andreu, Rosa

Cebrián Bascuñana, Fco Javier

Cerro Montoya, Pablo

Cervera Perello, Amparo

Checa Martinez, Pablo

Checa Martínez, Lucia

Chisbert Rodrigo, Nuria

Chust Miquel, Amparo

Cobo Cuadros, M Cruz

Els fallers i les falleres

Comes Chust, Mamparo
Cuartero Villa, Alba
Cuenca López, David
Cuesta Balaguer, Leire
Cuesta Martí, Enrique
De Amo Marquez, Jose Vte
De Amo Merchante, Irene
De Amo Merchante, Paula
De Gracia Tendero, Paula
De La Rosa Gomez, Santiago
Del Campo Urbano, Maria Teresa
Del Toro Sanz, Carlos
Dorador Lacio, Angel Fco
Drozd, Cristian
Escribá Garcia, Pilar
Escriva Muñoz, Thais
Espeleta Alamo, Francisco
Esteve Perez, Andrea
Esteve Puchalt, Veronica
Fajardo Lopez, Fco Javier
Fallado Lizan, Sandra
Felguera Tormo, María
Fernandez Aracil, Maria
Ferrandis Puig, Vicenta
Ferrer Millán, Fernando
Fides Ballesteros, Mluz
Folgado García, Alejandro
Galan Noguera, Mireia
Galan Noguera, David
Galan Pajaro, David
Gallego Ibañez, Maria

Garcia Aguilera, Maria
Garcia Cerrillo, Jose Ant
Garcia Minguillan, Carla
Garcia Muñoz, Jose Luis
Garcia Parrizas, Guillermo
García Parrizas, Alvaro
Garcia Tarrega, Lidia
Garcia Visiedo, Tania
Garcia Visiedo, Toñi
García Visiedo, Maria Isabel
García Visiedo, Mcarmen
Gomez Bonet, Jose
Gomez Ibañez, Maria
Gomez Ibañez, Sergi
Gómez-Lobo García-Parrado, Mercedes
Gonzalez Lopez, Sergio
Gonzalez Lopez, Nuria
González Lucas, Francisco
González Moya, Adriana
Gonzalez Romero, Nuria
Gonzalez Varela, Vicente
González Varela, Conchin
Gramaje Gonzalez, Javier
Gregori Capitán, Marta
Guerri Medina, Eva Maria
Guijarro Ramos, Mcarmen
Gutierrez Almarcha, Izan
Halcon Talaya, Claudia
Hernandez Aroca, Pilar
Hernández Primo, Patricia
Herrero Fargallo, Noelia

Els fallers i les falleres

Herrero Pastor, Carla	Martinez Alejos, Manuel
Hidalgo Gómez, Maria	Martinez Bayo, Ester
Hidalgo Royo, M Carmen	Martínez Bellver, María
Hita Gonzalez, Adelina	Martinez Chisvert, Jose Manuel
Horriilo Javier, Belen	Martínez Galán, Raul
Horriilo Javier, Yolanda	Martinez Gomez, Elvira
Hurtado Ballesteros, Penélope	Martinez Montesinos, Alvaro
Ibañez Marsilla, Mluz	Martinez Moya, Ana Maria
Ibañez Marsilla, Paloma	Martinez Torrijos, Juan Antonio
Iglesias Murciano, Marisa	Martínez Torrijos, Miriam
Jara Cobo, Antonio	Mas Lopez, Noelia
Jara Gallent, Paula	Mateo Lloris, Javi
Jara Gallent, Mireia	Mato Cebrian, Daniel
Javier Bautista, Irene	Medina Alvarez, Gema
Jiménez Castillo, Diego	Medina Baranda, Carles
Jiménez Fernandez, Carlos Alb	Medina Godoy, Andrea
Lara Garcia, Daniel	Medina Hidalgo, Mireia
Lara Vazquez, Minerva	Medina Ramos, Miguel
León Fides, Carmen	Merchante Castillo, Monica
Lopez Garcia, Carla	Merchante Gil, M ^a pilar
López Giménez, Fausto Ant	Milan Ruiz, Beatriz
Lopez Peris, Nogales	Miquel Carrion, Paula
López Peris, Francisco Javier	Miquel Del Toro, Vega
Machado Gila, Gabriel	Miquel Silla, Pablo
Magdalena Martín, Jose Salvador	Miquel Silla, Clara
Magdalena Villa, Marina	Molero Alabajos, Pere
Marchante Herrero, Alejandro	Momparler Saez, Olivia
Marchante Herrero, Andrea	Montesinos Salinas, Noelia
Marchante Linares, Fco Javier	Montiano Prosper, Alejandro
Marin Sanchez, Andrea	Monton Escudero, Carolina
Mariner Herrador, Marta	Montoya Perez, Rocio

Els fallers i les falleres

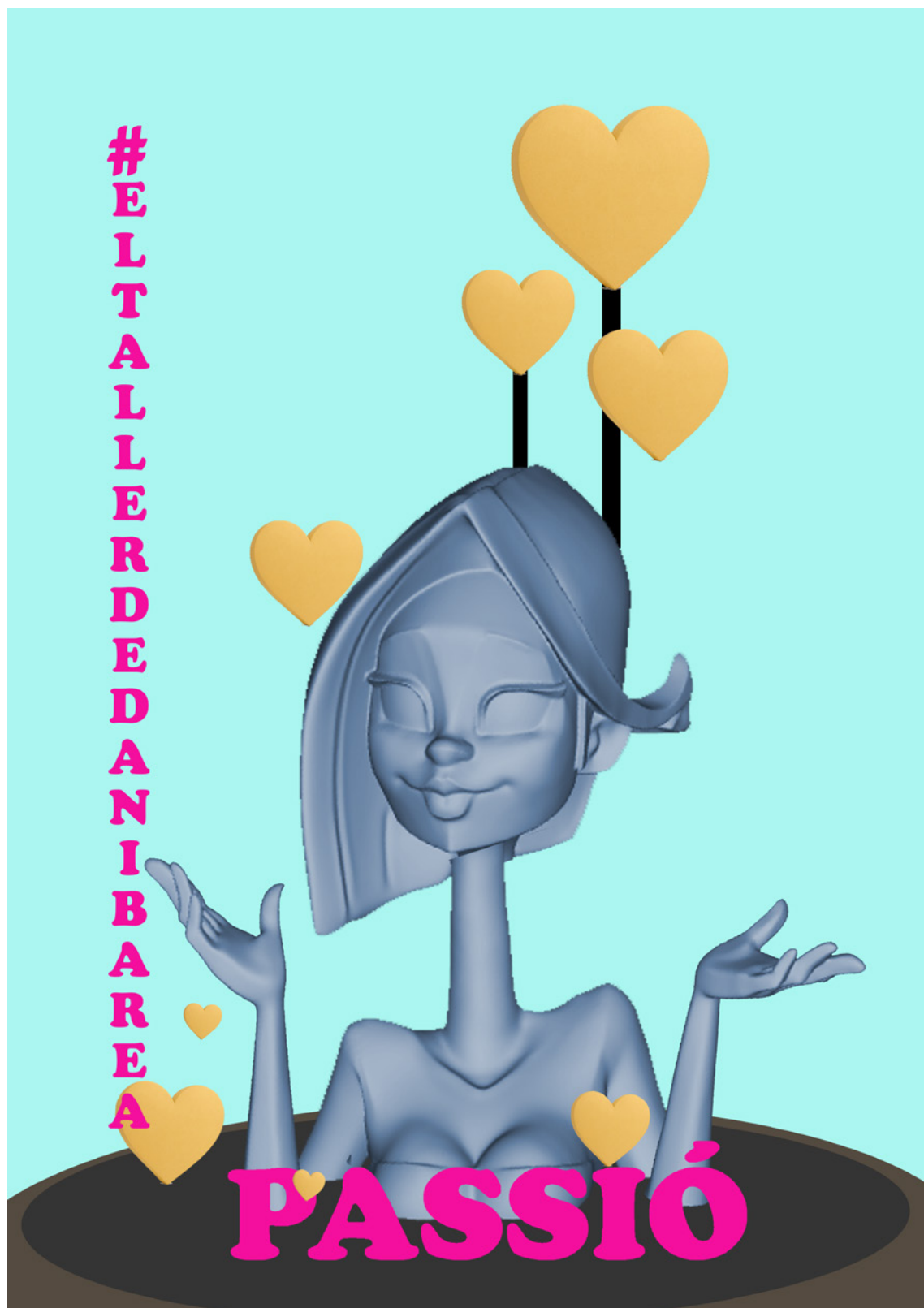
Monzo Plaza, Cristina
Mora Dura, Luis
Mora Marquez, Carmen
Mora Solana, Jose
Morcillo Sahuquillo, Aroa
Moreno Garcia, Marta
Muñoz Alos, Gema
Muñoz Borona, Eva
Muñoz Luz, Enrique
Muñoz Ramirez, Javier
Muñoz Yago, Guillermo
Navarro, Vega
Navarro Amor, Lola
Navarro Arnau, Carmen
Navarro Maestre, Mari
Navarro Muñoz, Lidia
Navarro Pamplo, Eva Maria
Noguera Andreu, Mangeles
Noguera Andreu, Mireia
Olivares Peiro, Victor
Olmos Andrade, Belkys Magaly
Oltra Veliz, Evelyn
Onate Mato, David
Ortega Pastor, Marcos
Ortega Perez, Saray
Orti Fernandez, Rosa
Ortiz Alvarelllos, Paula
Pages Lopez, Joel
Pardo Bosque, Arianna
Parra Pons, Angeles
Parrizas Iranzo, Carmen

Parrizas Iranzo, Mjose
Pascual Navarro, Josefa
Peña Sanchez, Juan Carlos
Perez Piqueres, Natalia
Perez Samblas, Raul
Peris Roig, Esther
Peris Tarrega, Antonio
Peris Villa, M cruz
Perpiñá Arroyo, Jose Enrique
Perpiña Saucedo, Vera
Perpiña Saucedo, Daniela
Pinedo Puig, Empar
Piqueres Perez, Maite
Planells Gomez-Lobo, Javier
Planells Gomez-Lobo, Sandra
Planells Soriano, Gerardo
Porras Gómez, Laura
Poveda Del Campo, Triana
Poveda Garcia, Carlos
Prieto Cuadrado, Emilio Jose
Puchol Cano, Helena
Puchol Cano, Carmen
Puchol Cano, Manuel
Puig Hernández, María
Quesada Romero, M^ajose
Ramon Moreno, Jose Antonio
Ramon Tordera, Paula
Ramon Tordera, Mireia
Ramos Cobo, German
Ramos Torres, German
Rios Gil, Sandra

Els fallers i les falleres

Rojas Carreres, Raúl	Talaya Fernandez, Maria
Romanillos Taboada, Marisa	Talaya Ortega, Lorena
Romero Roa, Adrian	Tárrega Tomas, Marisa
Romero Vilanova, Noelia	Tebar Notario, Virginia
Royo Alba, Esther	Tejero Acebedo, Amparo
Ruda Comino, Aitana	Tolosa Cervera, Miguel
Saez Orea, Silvia	Tolosa García, Miguel
Saez Orea, Patricia	Toral Ros, David
San Juan Carratala, Marco	Tordera Vilanova, Angela
San Juan Carratala, Claudia	Torres Rosas, Pilar
Sanchez Gomez, Rebeca	Torrijos Torrijos, M Jose
Sanchis Carratala, Vicent	Torrijos Torrijos, Rosa Maria
Sanchis Carratala, Carlos	Urdea, Monica
Sanjuan Juan, Santiago	Varea Ferrandis, Irene
Sanz Ramos, Jose	Vazquez Muñoz, Daniel
Sena Iglesias, Fco Javier	Vazquez Visiedo, Maria Luisa
Sena Iglesias, Luisa	Velasco Solomon, Renata
Serrano Díaz, Iván	Vidal Lopez, Francisco Javier
Sevillano Espeleta, Lola	Vilanova Romero, Sandra
Silla Andreu, Francisco	Villa Domínguez, Cristina
Silla Benito, Adrian	Villa Márquez, Marina
Silla Benito, Mario	Villalba Perez, Angela
Silla Benlloch, M ^a Jose	Villena Bayo, Eva Maria
Silla Jareño, M ^a Jose	Vivar Gallardo, Amparo
Silla Navarro, Aleix	Yago Gonzalez, Paula
Silla Tejero, Nuria	Zapata Bernabe, Francisco Javier
Silla Tejero, Alejandro	
Soler Melero, Lucia	
Solera Ortega, Francisco Javier	
Soriano Martí, Jorge	
Soriano Serrano, Victoria	

Falla gran 2026

Lema: “Passió”

Autor: Daniel Barea

Versos: Juan Carlos Vizcaíno

*Les passions de la nostra amada
ens dona en esta mirada.
I és la dona açí alçada
passió realment justificada.*

*Passions que ens donen substància
alimentant la nostra existència.
Adornen la vida amb excel·lència
i donant alegria amb urgència.*

*El mon és més saborós amb passió,
sempre al·licient de cada día,
i esta falla el reclama amb atenció.*

*En Torrent, la passió té forma de flama;
‘Pere Méndez’, plena d’entusiasme.
Ací tenim sempre la vostra falla.*

***Passió sincera als animals,
que són sempre amics lleials.***
*Ens acompanya atent
en el camí de la vida.
L’animal és animós i potent
i amb carinyo ens vigila.*

*La passió als nostres animals
és un símbol de noblesa.
Ens transmeten felicitat
testimoniant la seua bellesa.*

***L'art és inesgotable passió
per a contemplar-lo amb admiració.***

*L'art provoca l'amor
per la seua creativitat.
És atreviment i dolçor
en un món amb varietat.*

*Siga dins de l'escultura
sempre clama a l'admiració.
I en pintura i arquitectura
és l'art una fascinació.*

***Amor és sens dubte passió compartida,
discorrint junts en el camí de la vida.***

*Passió en el sentiment essencial
que ennoblix la nostra existència.
L'amor és il·lusió primordial
que ens dona una llum amb potència.*

*Amb plena diversitat
viure l'amor és possible.
Ja que és una necessitat
per a la nostra ànima sensible.*

***L'aura de la dona és fruit de passió,
lliurament, bellesa i també emoció.
És l'essència del planeta
en la dona el seu misteri.
La passió que ella expresa
marcant sempre el seu magisteri.***

*Esposa i mare. I treballa!
com a símbol de plena unió.
La dona sempre porta la gana
d'imposar la seua il·lusió.
... I el seu anhel!*

***Al nostre poble, la Festa és passió,
dins d'un foc que transmet emoció.***

*Passió en la plantà de la falla.
Passió amb el foc en cremar.
Sempre disparant una traca
i poc abans del ritu iniciar.*

*I és l'esperit de la nostra Festa
sempre una passió renovada.
Convertint la seua lluita en gesta,
i les falles en fruita daurada.*

**Passió de música adorada
en la nostra terra estimada.**
*De l'ànima és combustible.
Dels pasdobles, emoció.
La música és un art sensible
que ens brinda molta passió.*

*Un canvi de sentiment,
la música sempre propicia.
Quan alça una nota al cel
i ens ofér ix una enorme delícia.*

**Xarxes de diabólica passió
a les quals prestem massa atenció.**
*Cosumint part de la nostra existència.
Donant protagonisme al món digital.
A vegades el fan amb molta incontinença;
pendent el temps de manera bestial
... i excessiva!*

*Sense comunicació directa
les xarxes propicien l'engany.
A vegades això empesta
encara que ens sembla extrany.*

Contingut cultural

**El paper de la dona
als segles XIX i XX:
Una mirada a la
seua evolució**

El paper de la dona durant els segles XIX i XX va ser, sens dubte, molt divers i va experimentar una transformació considerable a mesura que avançava cada segle. Aquests canvis van ser una resposta directa a les intenses lluites socials i polítiques que buscaven la igualtat de gènere i el reconeixement dels drets civils.

Segle XIX: Transformació social i l'eclosió dels primers moviments feministes

Al segle XIX, la dona continuava estant, en gran mesura, limitada per les estructures patriarcals que dominaven pràcticament totes les esferes de la vida: des de la llar fins a la política, passant per l'educació i el treball. No obstant això, cal destacar que aquest període va ser també un moment de canvis fonamentals que van marcar l'inici dels moviments en favor dels drets de les dones.

Posició social i familiar:

Tradicionalment, la dona era vista principalment com a mare i esposa. La seua funció en la societat estava estretament lligada a la cura de la llar i la criança dels fills. En moltes cultures, especialment a Europa i Amèrica, les dones tenien poques oportunitats fora de l'àmbit domèstic.

Les lleis de l'època reflectien clarament aquesta visió. En molts països, per exemple, les dones no podien votar, no gaudien de drets legals sobre les seues propietats (una dona casada no podia disposar del seu patrimoni sense l'autorització del seu marit), i el divorci era, en la majoria dels casos, una opció inaccessible per a elles.

L'inici del feminisme: Un nou horitzó de drets

Aquest segle XIX va ser crucial per a l'inici del feminisme.

La Primera Onada Feminista: Durant aquest període, van començar a alçar-se les primeres veus que demandaven la igualtat de gènere, posant un èmfasi especial en els drets civils més bàsics, com el dret al vot i a una educació digna. Les dones van entendre la importància d'organitzar-se per defensar els seus drets de manera conjunta.

Reformes educatives: A poc a poc, les dones van començar a tenir accés a l'educació, tot i que inicialment amb certes limitacions. A mesura que el segle avançava, vam veure com es fundaven les primeres escoles i universitats exclusivament per a dones en diverses parts del món, obrint noves portes al coneixement.

El Sufragisme: Un dels moviments més emblemàtics va ser, sens dubte, el sufragisme, amb dones lluitant incansablement per aconseguir el tan anhelat dret al vot, un pilar fonamental per a la participació ciutadana.

Segle XX: Revolucions socials i canvis profunds

El segle XX va ser testimoni d'unes transformacions socials veritablement significatives que van impactar profundament en la vida de les dones. Les lluites feministes van ser-ne les grans protagonistes, i gràcies a elles, les dones van començar a aconseguir molts dels drets pels quals havien lluitat amb tanta tenacitat durant el segle XIX.

Drets polítics i civils: Un pas de gegant

El sufragi femení: Durant aquest segle, les dones van aconseguir, finalment, conquerir el dret al vot en molts països. El sufragi universal va representar una fita històrica molt important arreu del món. A Espanya, per exemple, va ser reconegut amb la Constitució de 1931, obrint la porta a una participació ciutadana plena.

L'accés al treball i l'educació: Noves oportunitats

Al llarg del segle, les dones van començar a tenir un accés molt més ampli a l'educació superior, i les universitats van obrir les seves portes a les estudiants. Aquest fet va facilitar enormement que moltes dones poguessin integrar-se a la força laboral en àmbits que, fins aleshores, s'havien considerat exclusivament masculins.

En les primeres dècades del segle XX, vam veure com les dones començaven a destacar en sectors com la medicina, l'educació, la ciència i l'art. Això sí, cal recordar que la discriminació, malauradament, continuava sent una realitat en molts camps.

Moviment feminista de segona onada: Ampliant horitzons

A la segona meitat del segle XX, especialment durant els anys 60 i 70, va sorgir una nova i potent onada de feminisme. Aquest moviment va anar més enllà de les demandes inicials i va ampliar les seves reivindicacions per abordar la igualtat en tots els aspectes de la vida: laboral, social, cultural i política.

Drets reproductius i autonomia sexual: El cos és nostre

Un dels focus principals d'aquesta època va ser la lluita de les dones pel control sobre la seua pròpia salut reproductiva. L'accés a mètodes anticonceptius, la legalització de l'avortament i la reivindicació de la igualtat dins del matrimoni van ser temes clau que van marcar profundament aquesta etapa.

L'impacte de les guerres mundials: Catalitzadors de canvi

Les dues guerres mundials (1914-1918 i 1939-1945) van tenir un impacte directe i transformador en la vida de les dones. Durant la Primera i la Segona Guerra Mundial, moltes dones van haver d'ocupar llocs de treball en fàbriques i altres àrees que, tradicionalment, havien estat dominades per homes. Això va contribuir significativament a canviar la percepció social, demostrant que les dones podien desenvolupar-se amb èxit en rols fora de la llar. Aquest fet, sens dubte, facilitaria més tard els avenços cap a una major igualtat de gènere.

El paper de la dona valenciana al segle XX: Una història de transformació

El paper de la dona valenciana durant el segle XX va experimentar, de la mateixa manera, una transformació profunda i va estar estretament lligat a les grans convulsions socials, polítiques i econòmiques que van caracteritzar aquest període. Tot i que les dones van continuar enfrontant-se a la discriminació i a la limitació dels seus drets durant bona part del segle, també van ser testimonis de profundes revolucions socials que van permetre a moltes dones valencianes obrir-se camí en àmbits tan diversos com l'educació, la política, la cultura i el treball.

Les primeres dècades del segle XX a València: Entre el conservadorisme i el tradicionalisme

A principis del segle XX, la situació de les dones a la Comunitat Valenciana no es diferenciava gaire de la resta d'Espanya: continuaven estant, en gran mesura, confinades a l'àmbit de la llar i a les tasques familiars. En molts casos, la dona valenciana era percebuda com la figura essencial per a la conservació de les tradicions familiars i religioses, amb una marcada influència de l'Església en la seua vida quotidiana.

L'educació per a les dones: La majoria de les dones valencianes no tenien accés a una educació formal que anés més enllà de l'ensenyament primari. Només una minoria, principalment dones de classe mitjana i alta, tenia l'oportunitat de cursar estudis superiors, tot i que, fins ben entrades les primeres dècades del segle, les opcions continuaven sent força limitades.

Condicions laborals i el seu accés al món del treball: Les dones treballaven, sobretot, en el sector agrícola (especialment en zones com la Ribera o l'Horta de València) i en el tèxtil. Les condicions laborals eren extremadament dures i, a causa de la seua baixa qualificació (moltes vegades forçada per la manca d'accés a l'educació), les dones guanyaven significativament menys que els homes.

La Guerra Civil (1936-1939):

Un paper crucial, massa sovint invisibilitzat

Durant la Guerra Civil Espanyola, les dones valencianes van tenir un paper realment destacat, tot i que, malauradament, aquesta contribució no sempre ha estat prou reconeguda en les cròniques oficials de la història. Dones d'esquerres van lluitar amb convicció per la República i per la llibertat. A més, moltes van tenir un rol actiu en les milícies, fent tasques de suport logístic fonamentals, cuidant els ferits amb dedicació i mantenint l'economia local en funcionament en moments de gran dificultat.

El moviment de les “Mujeres Libres” (dones anarquistes) va ser també una força fonamental en la mobilització de moltes dones que anhelaven una societat més igualitària i en la qual elles poguessin ser activistes front al feixisme i l'autoritarisme d'aquella època.

Malgrat tot aquest esforç, la dictadura franquista va reprimir severament la presència de les dones en els àmbits públics, amb la clara intenció de mantenir-les subordinades a l'àmbit domèstic. Es va imposar una “dona ideal” amb la imatge de l'esposa i mare exemplar, i les lleis franquistes van restringir dràsticament els drets laborals, civils i polítics de les dones.

Les dècades de la postguerra (1940-1960):

Repressió i control social

Durant la postguerra, la dona valenciana va patir una gran repressió. En el context de la dictadura franquista, la repressió de les llibertats individuals i col·lectives era molt ferma, i la dona va ser vista com una figura subordinada a l'home. Les lleis de l'època, com la Llei de la Família (1939), van reforçar el paper tradicional de la dona com a esposa i mare, restringint-li la capacitat de decisió sobre la seua vida social, política i econòmica.

Tot i això, en l'àmbit local, les dones van continuar sent una part fonamental de l'economia rural. A l'Horta de València i altres zones agrícoles, les dones continuaven fent treballs essencials com la recollida de taronges, el treball al camp i moltes altres feines de producció.

Les dècades de canvi i modernització (1960-1980):

Desafiaments i iniciatives feministes

Amb l'arribada de la modernització i els canvis socials que van marcar els anys 60 i 70, la dona valenciana va començar, a poc a poc, a tenir més espais de llibertat. La revolució social, l'augment de l'alfabetització i el ressorgiment del moviment feminista van començar a fer-se sentir amb força a València, amb un creixement notable de les organitzacions i associacions de dones.

Educació i ocupació: Les dones van començar a accedir a un ventall més ampli d'opcions educatives i, a mesura que els anys avançaven, moltes van començar a estudiar carreres universitàries i es van incorporar al mercat laboral. Aquest període també va ser fonamental perquè les dones comencessin a lluitar amb més força per l'accés al treball, la igualtat salarial i altres drets laborals. Cal recordar que les lleis laborals de la dictadura no protegien adequadament els drets de les dones treballadores.

Moviment feminista: En els anys 70 i 80, el moviment feminista va prendre una gran força, tant a València com en altres parts d'Espanya. Dones de diferents sectors socials van començar a organitzar-se per defensar els drets laborals i socials, lluitar contra la discriminació de gènere i demanar més llibertat i igualtat en l'àmbit familiar i laboral.

La transició democràtica (1975-1980):

Nous drets i nous reptes

Després de la mort de Franco (1975), les dones valencianes van guanyar nous drets importants, com el dret a votar, el dret al divorci i l'accés a la formació professional. Tot i això, la mentalitat patriarcal encara persistia i la dona continuava lluitant per aconseguir una igualtat plena. L'arribada de la democràcia va permetre que més dones s'incorporaren a la política i a l'activisme social, amb figures com Carmen Alborch, que més tard seria una destacada política i ministra de Cultura, representant un pas crucial cap a la visibilitat de les dones en els espais públics i polítics.

MEDICINA I CIÈNCIA

Manuela Solís Claràs (1862-1910, València)

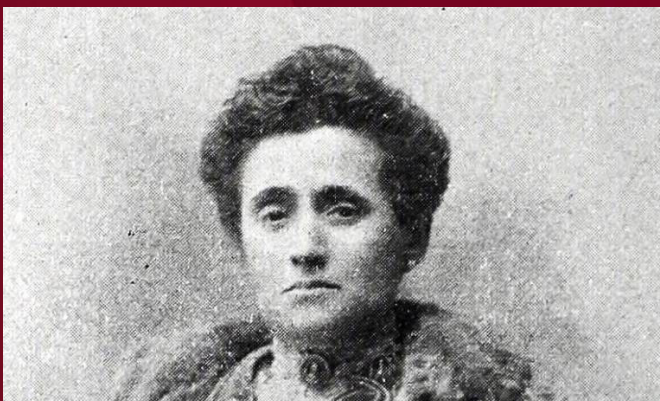

Manuela Solís Claràs va ser una ginecòloga espanyola de gran rellevància. Va ser la primera dona universitària valenciana i la pionera que va obtenir la llicenciatura en Medicina a la prestigiosa Universitat de València.

L'any 1891, Manuela es va instal·lar a París, on va destacar com a professional i va tenir l'oportunitat de treballar al costat d'importants investigadors de l'època, com Pinard, Tarnier i Varnier. Posteriorment, va retornar a València, on es va establir com a ginecòloga i va obtenir un gran reconeixement per part de l'alta societat del moment.

Un any més tard, a causa del seu matrimoni, es va traslladar novament a Madrid. Aquells primers temps no van ser gens fàcils, ja que la societat de l'època no sols no veia amb bons ulls que una dona casada treballés, sinó que tampoc acceptava la validesa professional d'una dona en el món de la medicina. Malgrat aquests obstacles, a l'abril de 1906, va ser escollida membre de la Societat Ginecològica Espanyola, combinant amb èxit les tasques clíniques amb les de la investigació.

Concepción Aleixandre Ballester (1862-1952, València)

Concepción Aleixandre Ballester va ser una figura polifacètica i extraordinària: mestra, metgessa, ginecòloga, inventora, activista, feminista, sufragista i científica espanyola. La seua dedicació a la societat es va reflectir en la seua pertinença a diverses institucions importants, com el Comitè Organitzador del Congrés Pedagògic de 1892 i el Consell Nacional de Dones (1919).

Cal dir que, tot i que Aleixandre ja comptava amb el grau de mestra des de 1883, no va ser fins al 1910, amb una ordre reial signada pel rei Alfons XIII, que es va permetre l'accés sense restriccions a les universitats espanyoles per a les dones. A partir d'aquell moment, va dedicar la seua vida professional a la medicina.

És considerada una científica especialista en ginecologia de renom, que publicava els seus treballs científics amb regularitat a la premsa mèdica espanyola. Va ser metgessa titular a l'Hospital de la Princesa de Madrid i també metgessa de la Beneficència Provincial de la Casa de Maternitat i Inclusa. La seua dedicació a la investigació la va portar a patentar instruments ginecològics l'any 1910, concretament uns sistemes per a corregir el descens de la matriu.

Concepción va pertànyer a diverses societats exclusives femenines i va estar profundament compromesa amb l'avanç dels drets de les dones. Per tot això, va ser una de les dones seleccionades en l'exposició "100 dones del segle XX que van obrir camí a la igualtat en el segle XXI", un reconeixement més que merescut a la seua trajectòria.

María Hervás Moncho (1894 - 1963, Dénia)

María Hervás Moncho va ser una figura destacada en el camp de la medicina. Es va graduar l'any 1918 a la Facultat de Medicina de València, sent l'única dona de la seua promoció, un fet que ja demostra el seu esperit pioner.

Gràcies a una beca, va tenir l'oportunitat d'ampliar els seus estudis a l'Institut de Serologia de París entre 1921 i 1926, sota la tutela del prestigiós immunòleg Alexandre Besredka. Aquesta formació internacional seria fonamental per a la seua carrera.

Durant la Guerra Civil Espanyola, a l'octubre de 1938, va ser nomenada cap del Laboratori de Serologia del Servei de Transfusió de Sang a València, on va exercir un paper crucial en la millora de la seguretat de les transfusions sanguínies en un context bèl·lic tan complex.

La seua dedicació a la ciència es reflecteix en els articles que va signar a la Revista de Sanitat de Guerra. Entre ells, "Contribució a l'estudi de la vacunació per via bucal", publicat el 1937, tractava sobre la prevenció i profilaxi de les malalties epidèmiques, i "Interpretació i causes d'error de la Reacció de Wasserman", del 1938, abordava el tractament de les malalties venèries.

Com a reconeixement a la seua important trajectòria, l'any 2022 es va presentar a les Corts Valencianes una proposició no de llei per a donar el nom de la doctora pionera María Hervás al Centre de Transfusió de la Comunitat Valenciana.

Pilar Mateo Herrero (1959, València)

Pilar Mateo és una destacada científica espanyola reconeguda internacionalment per la seua tasca en el desenvolupament de tecnologies aplicades a la salut pública, sent la inventora de tecnologia innovadora per a controlar vectors de malalties tropicals. Doctora en Química per la Universitat de València i el Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), ha centrat la seua carrera a combatre malalties endèmiques estretament vinculades a la pobresa.

La seua important tasca ha estat reconeguda amb nombrosos premis, com el Premi UNICEF Comitè Espanyol a la promoció de la salut i el medi ambient, i el premi Optimista Compromesa amb la Ciència. Com a mostra de la seua rellevància, l'any 2021, la Universitat Politècnica de València va inaugurar un mural en el seu honor als Jardins de Vivers, destacant així la seua inestimable contribució a la ciència i a la societat.

ART I CULTURA

María Cambrils (1878-1939, Cabañal-València)

María Cambrils va ser una escriptora i una de les principals activistes feministes dels segles XIX i XX, a més de membre destacada del Partit Socialista Espanyol. La seua importància en la història valenciana rau en el seu paper pioner com a defensora del feminisme i dels drets laborals en un context social conservador i restrictiu.

Va publicar nombrosos articles en la premsa obrera, especialment a El Socialista, i és l'autora del llibre Feminisme socialista. En els seus escrits, explica com les lectures i les converses amb una veïna a València li van obrir els ulls a la doctrina de la redempció proletària i al paper fonamental que les dones havien de tenir-hi. Entre 1924 i 1933, va escriure centenars d'articles a la premsa obrera, principalment a El Socialista. En els seus textos, defensava la imprescindible vinculació del socialisme amb el feminisme i qüestionava el paper de l'Església, una institució que, considerava, res conservava de l'esperit compassiu del defensor dels més febles.

María Llácer Rodrigo (1888-1962, València)

María Llácer Rodrigo va ser una destacada cantant d'òpera, una soprano amb una veu prodigiosa. Va estudiar piano i cant al Conservatori de Música de València. L'any 1907 va acabar els seus estudis i va debutar al Teatre Principal amb l'Otello verdiano. Davant les crítiques negatives, va continuar el seu aprenentatge a Itàlia, i la temporada 1908-1909 es va presentar al Teatre de la Scala de Milà amb Aida. A partir d'aquí, es va convertir en una habitual d'aquest coliseu, on va exercir rols de soprano dramàtica. La seua vinculació als escenaris valencians va ser contínua entre 1911 i 1920, presentant òperes de Bizet, Wagner o Puccini.

El 10 de novembre de 1915, formant part d'una companyia italiana dirigida pel baríton Stracciari, va interpretar l'òpera de Rossini El barber de Sevilla en la inauguració del Teatre Olympia de València. A partir de 1930, va centrar la seua activitat a València i va començar la seua tasca pedagògica al Conservatori a partir del curs 1934-1935 com a professora de declamació lírica fins a la seua jubilació el 1958.

Helena Cortesina **(1903-1984, Cabanyal-València)**

Helena Cortesina, coneguda amb el sobrenom de "Venus Valenciana", va ser una figura pionera en el món del cinema espanyol, sent la primera dona directora i productora, a més d'actriu i ballarina. Va iniciar la seua carrera com a ballarina molt precoçment. L'any 1920 va debutar al cinema en un petit paper d'una pel·lícula dirigida per José Buchs, La venganza del marino, per a després ser l'actriu principal de La inaccesible.

Un any després, va muntar la seua pròpia productora (Cortesina Films) i el 1922 va produir i dirigir, amb guió del clergue-dramaturg José María Granada, la pel·lícula de cinema mut Flor de España o La historia de un torero, considerada la primera pel·lícula realitzada per una cineasta espanyola.

Concha Piquer (1906-1990, València)

Concha Piquer, coneguda com la “Gran Senyora de la Cobla”, va ser una de les artistes més emblemàtiques de la cobla espanyola i una figura essencial en la cultura del segle XX. Va debutar al Teatre Sogueros de València amb només 11 anys, descoberta pel mestre Manuel Penella. El seu talent musical la va portar a debutar a Nova York amb tan sols 14 anys, convertint-se en una de les primeres artistes espanyoles a triomfar internacionalment.

La seua rellevància no només prové del seu èxit artístic, sinó també per haver estat una pionera en la reivindicació del paper de la dona en el món de l'espectacle en una època de grans limitacions socials. Va ser una empresària que va crear la seua pròpia companyia. Viatjava sempre amb un munt de baüls, amb tota la seua roba i fins i tot roba de llit i taula, d'aquí la famosa expressió “el bagul de la Piquer”.

Beatriu Civera (1914-1995, València)

Beatriu Civera va ser una periodista i escriptora recordada per ser la primera dona a escriure per a un diari valencià. Va ser Secretària General de Lo Rat Penat i va rebre el prestigiós premi Víctor Català. Durant la Guerra Civil, va iniciar una breu carrera periodística que va quedar trencada amb la victòria franquista. Va ser una de les poques veus literàries que es va decantar per la novel·la al País Valencià

de postguerra, sent l'autora de quatre novel·les. També va publicar contes, col·laborant amb revistes valencianes com Ara Sicania o Pensat i Fet.

A partir de la dècada de 1960, va compaginar la seua tasca literària amb el treball de caràcter periodístic, destacant la seua col·laboració al suplement València del diari Levante entre 1954 i 1970.

Matilde Salvador Segarra (1918-2007, Castelló)

Matilde Salvador Segarra va ser una compositora, cantant, musicòloga i pintora de gran talent. En reconeixement a la seua labor, va rebre nombrosos guardons, entre ells l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana. Va ser una de les figures més representatives de la música i la cultura de la Comunitat Valenciana, i va destacar també pel seu ferm compromís amb la llengua i la cultura valencianes.

Va estudiar amb el compositor Vicente Asencio (1908-1979), que més tard seria el seu espòs. Als quinze anys va escriure la seua primera obra, una peça per a sis veus mixtes titulada 'Com és la Lluna', i als divuit va compondre la seua primera cançó per a veu i piano. Va ser l'autora de la Marxa de la Ciutat de Castelló (1945, adoptada el 1987 com a himne oficial). Va exercir com a crítica musical en diaris i revistes de Castelló, Catalunya i València. És destacable la seua fructífera labor com a pintora sobre vidre. Una dona vitalista i activa, amant de les tradicions, va continuar component i pintant sense descans fins a la seua mort.

Carmelina Sánchez-Cutillas (1921-2009, Madrid-Altea)

Carmelina Sánchez-Cutillas va néixer a Madrid, però des de ben petita va viure a Altea, localitat que va marcar profundament la seua obra. Va ser poeta i col·laboradora del diari Levante, on es va ocupar de les pàgines culturals. Va cursar estudis de Filosofia i Lletres a la Universitat de València i més tard va començar a col·laborar amb el diari Levante, on es va encarregar de les pàgines culturals i va escriure articles de tema històric i literari. De fet, va publicar diversos estudis sobre història i literatura medieval, tant en castellà com en valencià, com ara Don Jaume el Conqueridor a Alacant (1957).

Va cultivar principalment la poesia i és una de les figures que conformen la generació poètica dels cinquanta, o de la postguerra, juntament amb Valls, Matilde Llòria, Maria Ibars, Vicent Andrés Estellés o Maria Beneyto. En la seua obra Matèria de Bretanya, reflexiona sobre el passat, sobre els records i la mitologia. Va morir als 82 anys a la ciutat de València.

Maria Beneyto Cuñat (1925-2011, València)

Maria Beneyto Cuñat va ser una poeta compromesa amb la producció literària tant en valencià com en castellà. En els anys 50, va publicar en valencià en una època de repressió lingüística, sent pionera en la recuperació de la llengua en la literatura. La seua novel·la més coneguda, *La dona forta* (1967), és un referent del feminisme literari a la Comunitat Valenciana.

L'any 2025, en complir-se el centenari del seu naixement, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) la va nomenar «Espectora de l'Any». A més, s'han realitzat tot tipus d'activitats, com una exposició itinerant titulada «Maria Beneyto: vida ferida de lletra» que recorre diverses localitats valencianes, com Ontinyent, per a donar a conèixer el seu llegat literari i la seua lluita per la igualtat i la justícia social. La seua obra ha estat reconeguda amb premis com el Premi de les Lletres Valencianes (1992), consolidant-la com una de les veus més importants de la literatura valenciana contemporània.

ÀMBIT EDUCATIU

Amparo Navarro Giner (1900-1986, València)

Amparo Navarro Giner va ser una influent mestra i pedagoga valenciana, destacada pel seu ferm compromís amb l'educació pública, laica i en valencià durant la Segona República Espanyola. Va ser una fervent defensora de l'ensenyament del valencià a les aules i va advocar per una formació integral del magisteri en les dues llengües. A més, va presidir l'Associació de Mestres Valencians i va ser militant del Partit Valencianista d'Esquerra.

El llegat d'Amparo Navarro Giner és fonamental en la història educativa i política de la Comunitat Valenciana. La seua defensa d'una educació inclusiva i en valencià, juntament amb el seu activisme en favor dels drets de les dones i la seua participació en la resistència antifranquista, la consoliden com una figura clau en la lluita per la justícia social i la igualtat de gènere.

POLÍTICA I ACTIVISME

Manuela Ballester Vilaseca (1908-1994, València)

Manuela Ballester Vilaseca va ser una artista i activista antifeixista espanyola, reconeguda per la seua destacada tasca en l'àmbit de la il·lustració, el cartellisme i la militància política. Va ser una de les fundadores a València de l'Agrupació de Dones Antifeixistes l'any 1933, al costat de Pilar Soler i Miquel i Agustina Sánchez.

Durant la Guerra Civil, va ser una de les fundadores i directora de la revista *Passionera: Revista de les Dones Antifeixistes de València*, una publicació que es va convertir en un mitjà clau per a l'expressió i organització del moviment feminista i antifranquista a la ciutat. La seua obra artística, influenciada pel realisme social i l'avantguarda, reflectia perfectament el seu compromís polític i social.

Després de la derrota republicana, Manuela Ballester es va exiliar a Mèxic, on va continuar la seua tasca artística i política. L'any 1981, va publicar un llibre de poemes titulat *Coses*, que reflectia les seves vivències i reflexions personals. La seua vida i obra representen un testimoni inspirador del compromís de les dones en la lluita contra el feixisme i la seua contribució a l'art i la cultura durant i després de la Guerra Civil espanyola.

Guillermina “Balbina” Medrano Aranda (1912-2005, València)

Guillermina Medrano, coneguda també com “Balbina”, va ser una figura pionera en la política valenciana en convertir-se en la primera dona regidora de l'Ajuntament de València l'any 1936, un període marcat per la complexitat social i política de la Guerra Civil espanyola. La seua elecció va representar un avanç significatiu per a la participació femenina en la vida pública, en un moment en què la presència de dones en càrrecs polítics era absolutament excepcional. Durant el seu mandat, Medrano es va destacar pel seu compromís amb les causes socials, especialment en la defensa dels drets de les dones i la protecció de les classes treballadores afectades pel conflicte bèl·lic (va ser fundadora de comitès femenins republicans).

La importància de Guillermina Medrano en la història valenciana resideix en el seu paper com a precursora de la igualtat de gènere en la política local i en la seua valentia per a assumir responsabilitats en un context hostil i convuls. La seua tasca va obrir camins per a futures generacions de dones en l'administració pública i es va convertir en un símbol de la lluita per la democràcia i els drets civils a València. El seu llegat és fonamental per a entendre l'evolució de la representació femenina en la política valenciana i la transformació social que va viure la ciutat en la primera meitat del segle XX.

Pilar Soler i Miquel (1914, Bunyol – 2006, València)

Pilar Soler i Miquel va ser una destacada activista política i feminista valenciana. Filla del periodista i diputat republicà Félix Azzati i d'Ángeles Soler i Miquel, Pilar va créixer en un entorn familiar que, tot i ser complex, va marcar la seua identitat. Des de la seua joventut, es va implicar activament en la política, adherint-se al Partit Comunista i sent una de les fundadores a València de l'Agrupació de Dones Antifeixistes l'any 1933, al costat de Manuela Ballester Vilaseca i Agustina Sánchez.

Durant la Guerra Civil, va defensar la Segona República amb una activitat frenètica, participant en vagues i manifestacions. Després de la victòria franquista, va ser detinguda al maig de 1939 al costat de la seua mare i empresonada a la

Presó Provincial de Dones de València i al Convent de Santa Clara, on va donar a llum la seua filla en condicions infrahumanes. L'any 1944, després del seu alliberament, va continuar la seua lluita en la resistència, però va ser novament detinguda, torturada i, finalment, es va exiliar a França, on va romandre prop de trenta anys amb identitat falsa.

L'any 1971 va tornar a València i es va reincorporar al moviment antifranquista, participant activament en el Moviment Democràtic de Dones (MDM) i sent membre del Comitè Central del Partit Comunista del País Valencià l'any 1979. Al llarg de la seua vida, Pilar Soler va ser una incansable defensora dels drets de les dones i de la justícia social. La seua història representa la lluita i resistència de les dones en temps de repressió i la seua contribució a l'avanç dels drets civils i polítics en la Comunitat Valenciana.

Rita Barberá Nolla (1948-2016, València)

Rita Barberá Nolla, llicenciada en Ciències Polítiques, Econòmiques i Comercials per la Universitat de València, va ser una política espanyola, membre del Partit Popular (PP), amb una llarga trajectòria en la política local, autonòmica i nacional. Va ser diputada a les Corts Valencianes i al Congrés dels Diputats per València. Va ser Alcaldessa de València durant 24 anys consecutius (1991-2015).

Durant el seu mandat, València va viure una gran transformació urbanística i cultural, amb projectes emblemàtics com:

La Ciutat de les Arts i les Ciències.

L'organització de la Copa Amèrica de Vela (2007 i 2010).

L'arribada de la Fórmula 1 al port de València (2008-2012).

La remodelació d'infraestructures urbanes i l'impuls al turisme.

El seu estil va ser molt personalista, amb una gran projecció mediàtica i un fort control de l'Ajuntament. Després de perdre l'alcaldia el 2015, va ser designada senadora territorial per les Corts Valencianes, escó que va mantenir fins a la seua mort el 2016.

Maria José Catalá Verdet (1981, Torrent)

Maria José Catalá Verdet és llicenciada en Dret per la Universitat CEU-Cardenal Herrera amb menció Cum laude. Des de març de 2017 és doctora en Dret Públic. Com a cap de llista del Partit Popular, l'any 2007 i amb tan sols 26 anys, va trencar l'anomenat «cinturó roig» de l'àrea metropolitana de València i va accedir a l'alcaldia de Torrent (la segona ciutat amb més habitants de la província de València) amb majoria absoluta, que revalidaria en els comicis del 2011.

El 2012 va ser nomenada Consellera d'Educació, Cultura i Esports en la Generalitat Valenciana. Durant la legislatura 2015-2019 va ser diputada autonòmica i portaveu adjunta del Grup Parlamentari Popular, presidint a més la Comissió de Sanitat en les Corts Valencianes. Va ser durant l'acompliment d'aquesta tasca quan Catalá va ser condemnada pel Tribunal Superior de Justícia valencià per opacitat en l'exercici de la seua gestió. En el XIII Congrés del Partit Popular de la ciutat de València, celebrat el 10 de juliol de 2020, va ser elegida presidenta amb el 98,5% dels vots, càrrec que encara ostenta. En les eleccions municipals del 28 de maig de 2023, Maria José Catalá va guanyar en 76 barris de València i va ser nomenada alcaldessa el 17 de juny en minoria amb els únics 13 vots del seu grup.

ÀMBIT EMPRESARIAL

Hortensia Herrero (1950, València)

Hortensia Herrero, llicenciada en Ciències Econòmiques per la Universitat de València, és una empresària, inversora i filantropa valenciana. És coneguda sobretot pel seu paper al capdavant de Mercadona i per la seua intensa activitat en l'àmbit cultural i social a través de la Fundació Hortensia Herrero, que té com a finalitat recuperar, desenvolupar i compartir la sensibilitat històrica i cultural de la nostra terra.

Des de la seua fundació, ha impulsat projectes de gran envergadura, com la rehabilitació del Palau Valeriola, seu del Centre de Arte Hortensia Herrero, que ha rebut milers de visitants des de la seua inauguració. També ha liderat la restauració de l'església de Sant Nicolau (València), coneguda com la "Capella Sixtina valenciana", la recuperació del Col·legi de l'Art Major de la Seda, i la rehabilitació de l'església de Santa Caterina. Actualment, està impulsant la rehabilitació de l'Església dels Sants Joans. A més, promou exposicions d'art contemporani amb artistes internacionals com Manolo Valdés o Jaume Plensa. És, sense dubte, una de les dones més riques i influents d'Espanya.

Reyes Martí (1965, Borriana, Castelló)

Reyes Martí és una destacada empresària pirotècnica espanyola, la cinquena generació al capdavant de l'empresa familiar Pirotècnia Martí, fundada l'any 1868. Des de 1991, ha estat una pionera en un sector tradicionalment dominat per homes, convertint-se en la primera dona a disparar una mascletà a les tres capitals de la Comunitat Valenciana: València, Alacant i Castelló. La seua participació en les Falles de València és especialment significativa: des de 2014, ha estat la principal encarregada de la mascletà del 8 de març, Dia Internacional de la Dona; i el 2018 va fer història en ser la primera dona a disparar la Nit del Foc, la mascletà i la cremà de les falles municipals en la mateixa edició.

La seua tasca ha estat reconeguda amb nombrosos premis, entre ells el Premi Isabel Ferrer (2009), el Premi EVAP (2014) i el Premi Especialíssim (2024). A més, ha estat guardonada amb la Petxina de Bronze en el Concurs Internacional de Focs Artificials de Sant Sebastià (2006) i la Petxina de Plata el 2008. Sota la seua direcció, Pirotècnia Martí ha guanyat el primer premi en més d'una desena de concursos nacionals i internacionals, consolidant-se com un referent en l'art pirotècnic valencià.

Cuchita Lluch (1965, València)

Cuchita Lluch García és una destacada empresària i ambaixadora de la gastronomia valenciana, l'impacte de la qual ha estat fonamental en la projecció i reconeixement de la cuina mediterrània. Després d'una exitosa carrera en relacions públiques i esdeveniments, va assumir la presidència de l'Acadèmia de Gastronomia de la Comunitat Valenciana, on va impulsar una renovació que va permetre visibilitzar tant a xefs consolidats com a emergents. La seua tasca va ser clau per a posicionar la regió com un referent culinari nacional i internacional.

Cuchita Lluch va exercir com a presidenta executiva de la fira gastronòmica Gastrònoma fins al 2020, una cita celebrada anualment a Fira València. Aquest esdeveniment ha reunit a destacats xefs, incloent-hi més de 40 amb estrelles Michelin, i ha comptat amb la participació de més de 180 marques expositores, consolidant-se com un punt de trobada essencial per a professionals del sector. A més, és cofundadora de Begoístas, un projecte centrat en l'alimentació saludable, i ambaixadora d'iniciatives com CONHOSTUR i L'Exquisit Mediterrani, que promouen l'excel·lència gastronòmica de la Comunitat Valenciana. El seu compromís amb la gastronomia i la cultura local l'ha convertida en una figura clau en la història gastronòmica contemporània de València.

ÀMBIT ESPORTIU

Almudena Muñoz (1968, València)

Almudena Muñoz és una judoka valenciana que va deixar una empremta important en la història de l'esport. Va participar en les Olimpíades de Barcelona 92, on va aconseguir la medalla d'or, un èxit rotund. A més, va obtenir medalles de plata en el Campionat Mundial de Judo de 1993 i una altra medalla d'or en el Campionat Europeu del mateix any.

Ana Montañana (1980, Alboraia, València)

Ana Montañana és una exjugadora i actual entrenadora de bàsquet. Va fer història en ser la primera dona a ostentar el càrrec d'entrenadora ajudant d'un equip masculí de l'ACB. En l'actualitat, és la seleccionadora de l'equip femení de Gran Bretanya i, per a la lliga femenina de 2025, entrenarà l'equip Salamanca Perfumerías Avenida.

Concha Montaner (1981, L'Eliana, València)

Concha Montaner és una atleta valenciana especialista en salt de longitud, un autèntic referent nacional en la seua disciplina. Ha aconseguit un registre de 6,92m, la qual cosa la situa com una de les millors en la història espanyola. Va participar en les Olimpíades de Sidney, Pequín i Londres, i va ser campiona del món júnior l'any 2000.

Anabel Medina Garrigues (1982, Torrent, València)

Anabel Medina Garrigues és una reconeguda tennista que va ser l'única valenciana a pujar al podi en un dels Jocs més complicats de la història (Pequín). Va arribar a ocupar el quart lloc en el rànquing femení de tennis a Espanya. Actualment, exerceix com a entrenadora. L'any 2025 ha obtingut el reconeixement com a Ambaixadora de l'Esport en la XXXIX Gala de l'Esport de Torrent, un homenatge local a la seua trajectòria com a tennista professional i referent esportiu a la Comunitat Valenciana. El poliesportiu de Torrent porta el seu nom en el seu honor.

ÀMBIT FESTIU

La dona al món de les festes de Moros i Cristians

L'evolució del paper de la dona en el món de les festes de Moros i Cristians ha estat un procés gradual i, en molts aspectes, recent, marcat per la lluita per la igualtat i el reconeixement. Tradicionalment, aquestes festes han estat dominades per la presència masculina, amb les dones relegades a un paper secundari o merament d'espectadores. No obstant això, en les últimes dècades, s'ha produït un canvi significatiu cap a una major inclusió i visibilitat femenina.

A continuació, es detallen els punts clau d'aquesta evolució:

Incorporació tardana com a participants de ple dret: La incorporació plena de les dones com a "festeres de ple dret" en moltes localitats no es va produir fins a èpoques relativament recents. Per exemple, a Ontinyent, aquesta fita no va arribar fins a l'any 1989. Aquesta tardana inclusió ha generat desequilibris històrics que ara s'estan començant a corregir, com la modificació dels estatuts de la Societat de Festers d'Ontinyent per equiparar el mèrit de les festeres en l'accés a distincions com la Insígnia de Plata, amb un règim transitori fins al 2039.

Pioneres i trencadores de barreres: Malgrat les restriccions inicials, diverses dones han estat pioneres en obrir camí. Cocentaina és un exemple destacat per la seua inclusió de les dones, celebrant recentment tres dècades de participació femenina activa. Entre les figures destacades d'aquesta localitat hi ha Ana Llavori, la primera dona a ostentar un càrrec fester com a Abanderada; M. Consuelo Camps,

primera cap de filà; Gemma Tortajada, primera dona publicadora; Fanny Cortes, la primera a arrancar una Diana; i Pepa Prats, la primera dona presidenta de la Junta de Festes i, posteriorment, de la Unió d'Entitats Festeres de Moros i Cristians (UNDEF).

Accés a càrrecs de rellevància: El reglament de les festes ha anat evolucionant per permetre a les dones assumir càrrecs de major responsabilitat. A Alcoi, per exemple, ja es contempla que les dones puguin ser “alférez”, sempre que el càrrec no representi una figura històrica masculina específica com Jaume I o Al-Azraq. La filà Marrakesch d'Alcoi ha estat pionera en aquest sentit, amb la primera esquadra femenina a la Diana i una candidata a alférez mora per al 2025. A Xixona, l'any 2013, ja hi va haver dones ocupant els càrrecs de capitanes tant en el bàndol cristià com en el moro.

Visibilitat i reconeixement: Aquesta evolució no només es reflecteix en la participació activa, sinó també en el reconeixement públic. L'exhibició del documental “Les Valquíries, pioneres de la dona en la Festa” a Ontinyent és un exemple de com es posa en valor la trajectòria de les dones que van obrir aquesta porta.

Adequació a la realitat social: Els canvis normatius i la creixent inclusió de les dones s'alineen amb l'esperit d'igualtat de drets i obligacions sense discriminació de gènere, en coherència amb l'evolució social i la realitat actual de les comparses. Això implica un replantejament de moltes decisions per part de les entitats festeres per adaptar els estatuts al moment actual i als progressos de la societat.

En resum, la dona en el món dels Moros i Cristians ha passat d'una presència gairebé invisible a ocupar espais de ple dret, incloent-hi càrrecs de responsabilitat i lideratge, gràcies a l'esforç de moltes pioneres i a una creixent consciència social sobre la igualtat de gènere en les tradicions i festivitats.

Per fi enguany, una dona ha marcat una fita històrica en la festivitat en esdevindre la primera a ostentar un càrrec en una de les filades. Ana Gisbert Mira-Perceval s'ha erigit aquest dissabte com la primera dona a exercir un càrrec en les festes de Moros i Cristians d'Alcoi, en tancar la desfilada com a alferes de la filada mora dels Marrakesch.

És, així mateix, la primera vegada en la festa alcoiana que una esquadra especial inclou components masculins i femenins, arran de la modificació en l'ordenança festera per a tindre en compte únicament el disseny del vestit i no el gènere de qui la compon. Es tracta de l'esquadra d'esclaus de la filà dels Andalusos, que ostenta l'Alferesia Cristiana enguany.

ÀMBIT FALLER

El Cap i Casal (València) compta amb més de 70.000 fallers i el 60% d'aquest cens està integrat per dones. Tot i que el percentatge de presidentes no és encara molt elevat, va creixent progressivament, cosa que és un gran pas!

Anem als inicis per conèixer qui va ser aquella primera Fallera Major de València. El seu origen es remunta a l'any 1927, quan es va crear el Comitè Central Faller amb l'objectiu de promocionar la festa de les Falles. La novetat més gran va arribar el 25 de gener de 1929, quan es va triar una dona com a representant fallera, sent el precedent directe de la Reina Fallera. Amb aquest nom es coneixeria la dona que representaria aquell any la festa. Un any després, el 1932 —precisament a l'inici de la II República— es va eliminar la paraula “reina” per començar a anomenar-les “Bellesees Falleres”. Aquell any van ser dues les bellesees que van compartir glòria: Consuelo Cariñena i Cruz Robles.

Leonor Aznar

La primera Fallera Major de València, amb aquesta denominació oficial, va ser Leonor Aznar Carceller, i el seu regnat faller va tenir lloc el 1933.

La primera presidenta d'una falla de Secció Especial no va arribar fins a l'any 2009, quan Laura Cano Zamorano va ser elegida per unanimitat per la comissió Almirall Cadarso-Conde d'Altea, un fet històric!

Altres dones importantíssimes en el món de les Falles foren **María Caridad Pinto Ferrer**, una artista fallera que va començar el seu treball en la dècada dels 50 i que va ser la primera a obtenir el carnet del Gremi d'Artistes Fallers; Paqui Romero Lozano, la primera dona que va formar part de la Junta Central Fallera; o Vicenta Peñarroja Fas, membre de la tercera generació d'una empresa pirotècnica. Totes elles, i moltes altres, són essencials perquè el món de les Falles sigui cada vegada més transversal i modern.

En general, la història de l'art ha tendit a marginar i relegar a l'oblit les contribucions de les dones, associant-les sovint al paper de musa o model en lloc de creadora. Aquesta tendència també s'ha reflectit en el món de les Falles, un àmbit tradicionalment masculinitzat. No obstant això, la presència femenina ha estat fonamental i ha anat obrint camí, aportant noves perspectives i consolidant la seua vàlua artística.

Una figura clau en aquest sentit és **María Caridad Pinto Ferrer**, coneguda com Maruja Pinto, que va ser la primera artista fallera en aconseguir el carnet del Gremi d'Artistes Fallers de València a la dècada dels 50. El seu pare, un pintor mural i faller, va jugar un paper important en la seua formació, i ella es va iniciar en el món de la realització de Falles al taller de Salvador Gómez Descalzo, aprenent tècniques de maquetació i modelatge en fang.

La trajectòria de María Caridad Pinto Ferrer és un clar exemple de la influència i l'impacte de les dones artistes falleres:

Pionera en un àmbit masculí: En obtenir el carnet del gremi, va trencar una barrera significativa en un sector on les dones no eren reconegudes formalment com a artistes. Això va obrir la porta a futures generacions de dones.

Contribució artística i tècnica: Va començar realitzant Falles infantils als anys 60 i, a partir de 1971, va passar a les Falles grans, debutant amb la comissió Nord-Dr. Zamenhoff. La seua obra "Coses massa agres o dolces" li va servir com a Falla d'examen.

Adaptació i innovació: Es va enfrontar al "boom" del suro als anys 80, que va reduir la demanda de cartró, un material amb el qual ella treballava. No obstant això, va aprendre a utilitzar el nou material i va continuar treballant, i avui dia el cartró que ella defensava és valorat per la seua sostenibilitat.

Reconeixement i lideratge: Va ser fundadora i primera directora del Museu de l'Artista Faller durant més d'una dècada, consolidant el seu llegat i la seua influència en la preservació de la història de l'art faller. Recentment, el 2025, va rebre un homenatge amb un Ninot d'Or de color rosa com a símbol de la seua trajectòria i aportació.

A més de María Caridad Pinto, el text que has proporcionat ja esmenta que “antigament ja hi havia dones que es dedicaven a treballar el cartró; potser no eren molt visibles, però eren buscades”. Això suggereix que, tot i la falta de reconeixement formal o la invisibilitat, les dones han estat presents en la creació fallera des de fa temps.

Actualment, tot i que el nombre de dones dissenyadores, pintores i artistes falleres encara no és elevat, la seua presència és una realitat creixent. La seua influència es manifesta en la diversificació de temàtiques, estils i tècniques, aportant una sensibilitat i una visió sovint diferent a la tradicional. Aquest reconeixement creixent ajuda a reescriure la història de les Falles, visibilitzant el paper crucial que les dones han tingut i continuen tenint en el seu desenvolupament i innovació.

ÀMBIT FALLER A TORRENT

L'història faller a Torrent es remunta a l'any 1957, any en què la festa va ser suprimida i posteriorment refundada el 1968 amb l'aparició de les comissions falleres de la Falla Plaça i Àngel de l'Alcàsser.

Amparín Miquel

La primera Fallera Major que va tenir la ciutat va ser Amparín Miquel, l'any 1944, de la falla La Plaça. A partir d'aquest any s'ha anat ressaltant cada vegada més la figura de la dona com a Fallera Major i representant de cada comissió.

Cal destacar les crítiques que va rebre Alicia Úbeda, de la Falla de la Plaça, el 2007, quan es va presentar per primera vegada al càrrec de presidenta, trencant barreres.

A partir d'aquest moment, cinc dones van ser les primeres a ocupar càrrecs de responsabilitat en les Falles de Torrent: la primera (i única) regidora de Falles de la ciutat, Mari Creu Nieto (a finals dels anys noranta). L'exregidora va reconèixer que el seu nomenament no sols havia costat d'acceptar als dirigents d'algunes comissions, sinó també a alguns dels seus propis companys de corporació.

La primera presidenta de la Junta Local Fallera va ser Ana Royo, que també va ocupar aquest càrrec en la comissióAVINGUDA en dues etapes; Andrea Linares, que també va exercir el càrrec de presidenta en Lope de Rueda; i Concha Montoro, de la Falla Benemèrita G. Civil, que presideix en l'actualitat.

De esquerra a dreta; Andrea Linares, Ana Royo, la Reina Letizia, Concha Montoro i Mª Creu Nieto.

Per primera vegada en la història de les Falles de Torrent, serà una dona la representant de tots els presidents de les comissions. És el 2023 quan les Falles de Torrent trien la seua Presidenta de l'any, la Sra. Pilar Carratalà Pascual, sent aquesta membre de la comissió A.C. Falla Pare Méndez, nostra comissió.

BIBLIOGRAFÍA

- Revista Granerer (diferents anys)
- Google... cultura y sociedad AMVIC.
- Ateneo Mercantil de Valencia <https://ateneovalencia.es/>
- Google... Valencia Secreta <https://valenciasecreta.com/>
- Google... 7Televalencia <https://7televalencia.com/>
- Wikipedia
- <https://valenciaplaza.com/noticias-cultura-valencia-comunitat-valenciana/la-mujer-en-las-fallas-mas-alla-de-ser-fallera>
- <https://www.lasprovincias.es/horta-morvedre/adios-primera-fallera-20170901235350-ntvo.html>
- https://www.levante-emv.com/cultura/2025/05/03/mujer-historia-moros-cristianos-alcoi-117000844.html?utm_medium=Social&utm_campaign=Echobox&utm_source=Facebook#Echobox=1746294904

ENTREVISTA A Mª CRUZ NIETO

Tot seguit, vos presentem l'entrevista que hem preparat amb molt d'afecte a Mª Cruz Nieto, la primera dona que va ocupar el càrrec de regidora a la ciutat de Torrent.

Entrevistadora: Per començar, m'agradaria que ens situara en el context d'aquells anys. Què la va impulsar a fer el pas cap a la política local en un moment on la presència femenina en aquests àmbits era gairebé inexistent? Quina va ser l'espurna?

Comte amb una trajectòria política de llarg recorregut que naix d'una profunda tradició familiar. El meu avi va ser fundador del partit, mon pare va ser regidor i jo sempre he estat vinculada a la formació.

Em vaig incorporar a la gestió municipal en 1995, assumint inicialment la Regidoria de Joventut aprofitant la imposició de quotes de dones dins dels ajuntaments i, més tard, les àrees de Falles, Arxius i Biblioteques. He viscut en primera persona la transformació de la política local des dels anys 90 fins a hui. Esta experiència m'ha permés observar de prop les barreres de gènere de l'època, on les responsabilitats de major pes solien estar limitades, i m'ha motivat a treballar sempre per una gestió basada en la capacitat i el lideratge efectiu, independentment del gènere.

Jo vaig ser la primera a entrar-hi, però en els anys successius varen anar entrant més dones, totes elles sense càrrecs de molta responsabilitat. Això estava reservat per als homes.

Entrevistadora: I quines van ser les reaccions inicials? Tant de la seua família i amics, com de la societat en general, i, per descomptat, dels seus futurs companys de corporació?

La meua entrada no va generar friccions perquè ja existia un vincle previ de confiança. El meu entorn va acceptar de bon grat l'obertura cap a una major representació femenina. Eixa bona sintonia perdura fins a hui, mantenint una relació molt estreta amb els meus antics companys.

Va ser especialment gratificant veure que, tant en la societat com en el món faller —que històricament pot ser molt tradicional—, la meua presència va ser ben rebuda. Lluny de trobar obstacles, crec que vaig servir de pont perquè altres joves perderen la por a la gestió pública. Veure com, arran de la meua etapa, les noves generacions començaren a implicar-se amb molta més força en la presa de decisions és, sens dubte, un dels resultats dels quals em sent més satisfeta.

Entrevistadora: Es va sentir sola en moltes ocasions? Hi havia moments en què pensava a llançar la tovallola davant d'aquestes barreres invisibles o explícites?

No, en cap moment. Les barreres eren temes en els quals calia batallar i lluitar per a aconseguir els objectius. No m'he trobat sola perquè no soc persona d'esperar que ningú faça res per mi, sempre he tirat cap avant, i si m'he equivocat, he demanat disculpes.

Entrevistadora: Quins van ser els reptes més grans als quals es va enfrontar com a dona en un entorn polític masculinitzat? Hi ha alguna anècdota o situació que recorde especialment i que il·lustre aquesta dificultat?

Van ser quatre anys molt intensos i plens d'activitat. Tot i que inicialment no se'm delegaven grans responsabilitats, em vaig bolcar plenament en cada tasca que se m'assignava. En l'àrea de Joventut no disposàvem de pressupost propi; per això, els diferents municipis col·laboràvem aportant personal tècnic per a tirar avant les campanyes. Així, vam crear la xarxa "Jovesnet" juntament amb la resta de pobles, cosa que ens va permetre disposar d'un pressupost més gran, optimitzar costos i comptar amb els professionals necessaris per a la informació i formació dels joves.

En l'àmbit de les Falles, vaig afrontar el repte de gestionar les primeres carpes i els seus permisos, un procés que va resultar complex i costós. També vaig iniciar la redacció del reglament de la Junta Local Fallera (JLF), però no vaig poder enllestir-lo a causa del canvi de govern.

La gestió del consum d'alcohol en la cavalcada em va comportar moltes discussions, però finalment vaig aconseguir que es prohibira a causa dels nombrosos comes etílics que es produïen. En aquell moment, jo vetlava per la seguretat i el benestar de la ciutadania, encara que alguns em consideraven massa estricta per prendre aquella decisió.

Així mateix, vaig inaugurar la biblioteca del metro apostant per una decoració amb cadires de colors, ja que la intenció inicial era posar-les totes blanques o negres.

Pel que fa a la discriminació, mai m'he sentit tractada de manera diferent.

Entrevistadora: Creu que la seua presència va ajudar a obrir camí per a altres dones? Sentia aquesta responsabilitat addicional de ser un referent?

Crec que no, ja que des d'aleshores no hi ha tornat a haver cap altra dona al capdavant de la Regidoria de Falles (riu).

Respecte a la política en general, sí que s'ha avançat, tot i que en el nostre partit les dones sempre han accedit a càrrecs per una qüestió de quotes; si no fóra per aquest mecanisme, difícilment hi serien presents.

Personalment, la política m'ha aportat moltes experiències positives, però també m'ha privat de certes coses per decisió pròpia. No obstant això, considere que actualment l'activitat política s'ha desvirtuat: la nostra tasca és treballar pel bé de la ciutat, i en el moment en què es comença a buscar el benefici propi, la política perd tot el seu sentit.

Entrevistadora: Quina conselleria o àrea de treball la va apassionar més o on va sentir que va poder deixar una empremta més gran, tenint en compte les limitacions de l'època?

Sens dubte, em quede amb el món de les falles; era una parcel·la que m'apassionava de veritat. — Vaig tindre l'oportunitat de conèixer molta gent i vaig gaudir moltíssim de l'experiència.

Entrevistadora: Si poguera tornar enrere, amb la saviesa i l'experiència actuals, hi ha alguna cosa que faria de manera diferent o algun consell que es donaria a si mateixa?

Mai m'ho he plantejat, perquè anava pas a pas, centrant-me a solucionar els problemes que sorgien en el dia a dia.

Potser em penedisc d'haver permés que m'apartaren de la política i de no haver reivindicat la meua continuïtat; sobretot perquè la persona que em va substituir sí que va continuar, la qual cosa feia que la meua eixida no tinguera gaire sentit.

D'altra banda, el meu fill xicotet quasi no em veia. Plorava només de veure'm entrar a casa i anar directa a maquillar-me, perquè sabia que me n'anava de seguida. En aquella època, compaginava la meua faena en l'empresa privada amb la dedicació a la regidoria. Vaig arribar a perdre la concentració en el treball i, fins i tot, em van cridar l'atenció.

Quan vaig acabar l'etapa política, em vaig adonar que vivia permanentment lligada al telèfon; no n'eres conscient de la magnitud de tot plegat fins que no t'atures de colp.

Així i tot, mai m'he sentit discriminada; de fet, els mateixos funcionaris m'ajudaven a cuidar del bebé fins i tot enmig d'un ple.

Entrevistadora: Finalment, quin missatge enviaria a les joves que avui dia s'interessen per la política, especialment en un context on, tot i els avanços, encara queden molts camins per recórrer en igualtat?

La política ha d'estar al servei de la ciutadania, no d'una mateixa. En el moment en què este principi es deixa de complir, l'activitat política es desvirtua per complet.

Entrevistadora: Senyora Mari Creu, ha sigut una conversa inspiradora i molt reveladora. Moltes gràcies per la seua valentia, la seua lluita i per compartir amb nosaltres aquestes vivències tan importants per a la nostra història.

Amb molt de gust, gràcies a vosaltres per comptar amb mi.

Mirada enrere al 2025

Acomiadament Fallera Major 2025

Maria Soledad Merchante Castillo

Volguda família fallera i amics, ha arribat el moment de dir-vos adéu com a Fallera Major de la nostra comissió. Que difícil és trobar les paraules adequades per a descriure l'any tan màgic que he viscut. Ha sigut una experiència tan meravellosa que la duré sempre guardada al meu cor.

Vaig començar aquesta aventura amb pors, dubtant de mi mateixa per si estaria a l'altura del càrrec i les circumstàncies, però acabe l'any amb la satisfacció d'haver complit i d'haver gaudit com mai vaig pensar que ho faria, aprofitant cada acte com el que són: únics i irrepetibles, i coneixent persones increïbles que m'emporte amb mi per sempre.

Vull donar les gràcies a totes les persones (familiars i amics) que han estat amb mi aquest any i m'han ajudat de manera desinteressada perquè tot eixira perfecte.

Gràcies a Pilar, Javier, Carlota i les seues famílies (els meus companys de viatge), no podria haver tingut millors companys per a viure aquesta gran aventura. Sense ells us assegure que no hauria sigut igual. Repetiria una i mil vegades amb ells, compartint rialles, pors, plors i alguna que altra vesprada de bogeria, però que ens ha ensenyat a estimar-nos com el que som: una família (VOS AME).

Ha arribat el moment de donar pas als representants d'enguany, MARIA, MARIA I ALEIX. Dir-vos que aquest siga un any per a vosaltres de felicitat i de grans moments per a recordar.

Us dic adéu amb el cor encongit, però amb l'orgull d'haver pogut representar la nostra falla com a Fallera Major del 2025.

Per sempre, SÓC DE PARE MÉNDEZ.

**Començant
el nostre volgut
2026**

**¡El Teu Súper
Poder és Triar!**

**Un viatge als
treballs del futur
(i del passat)!**

Contingut infantil

Hola, xicotets aventurers del futur.
¿Alguna vegada un adult, amb un
gran somriure, us ha preguntat:
“—¿Què vols ser quan sigues gran?”
¡De segur que sí!

Fa alguns anys, quan els vostres
papàs i iaïos eren menuts, les
respostes més comunes eren: “Vull
ser metge per a curar a la gent!”,
“Vull ser mestre per a ensenyar coses
divertides!”, “Bomber per a apagar
focs!” o “Policia per a mantindre la
seguretat!”. I són treballs genials, molt
 importants perquè el món funcione!

Però, sabeu què? El món canvia molt
ràpid, com un cotxe de carreres! I amb
ell, també canvien els treballs que ens
agraden!

Arriben els treballs “nous” i “màgics”!

Ara, quan preguntem, de vegades sentim coses com:

“Vull ser **Youtuber** per a fer vídeos divertits i ensenyar coses!”

“Vull ser **Gamer Professional** per a jugar a videojocs i que la gent em veja!”

“Vull ser **Programador** per a crear els meus propis jocs i aplicacions!”

“Vull ser **Dissenyador de Videojocs** per a inventar mons increïbles!”

“Vull ser **Científic de Robots** per a fer robots que ajuden les persones!”

“Vull ser **Influencer** per a provar joguets i contar-li a tot el món el que m’agrada!”

Guau! Veritat que són diferents? Estos són treballs que abans no existien, o que no eren tan coneguts. Han aparegut gràcies a la màgia dels ordinadors, els telèfons mòbils i, sobretot, gràcies a Internet!

Per què estos canvis?

Imagina que abans, perquè molta gent vera un dibuix teu, haves de posar-lo en una paret del col·le. Ara, amb Internet, pots pujar-lo i milers de persones de tot el món poden veure'l a l'instant!

El mateix passa amb els jocs. Abans, només uns pocs podien crear jocs. Ara, amb la programació, podeu aprendre a fer els vostres!

I què passa amb els treballs “de sempre”? Són menys importants?

Per a res! Un metge continua sent súper important per a cuidar la nostra salut. Un mestre continua sent essencial per a aprendre coses noves. Un bomber continua sent un heroi que ens protegeix.

La veritat és que necessitem tots els treballs: els “de sempre” i els “nous”. El secret és que tots ells necessiten persones curioses, intel·ligents, que els agrade ajudar, que siguin creatives i que tinguin moltes ganes d’aprendre!

Tria el que et faça feliç (i de vegades, el que encara no existix!)

Així que, la pròxima vegada que et pregunten què vols ser de major, no et preocupes si la teua resposta és una de les “noves” o una de les “de sempre”. L’important és que penses en alguna cosa que et divertisca, que et motive i amb el que cregues que pots ajudar el món.

I qui sap, potser el treball dels teus somnis encara no s’ha inventat! El futur és com un llibre en blanc, i vosaltres, els xiquets de hui, sou els que aneu a escriure les pàgines més emocionants!

A continuar somiant i aprenent, menuts genis! El món us espera amb els braços oberts.

¿Què Vols Ser Quan Sigues Gran?

La pregunta que canvia amb tu...

¿Què vols ser quan sigues gran?, una pregunta que de menuts pareix fàcil però quan ens fem un poquet més grans, la pregunta canvia un poc i es torna: “—¿Quina carrera vols estudiar?” ¡Uhm, això ja sona un poc més com triar un camí molt llarg! És normal no saber quin és el millor, ¡perquè hi ha moltíssims camins emocionants!

Imagina que un dia, una xica anomenada Lucía, que també va haver de triar el seu camí, va parlar amb un amic del seu pare. I ell li va dir una cosa súper interessant: “Lucía, en el futur, ¡molts dels treballs que coneixem hui canviaran molt, o fins i tot apareixeran treballs nous que ni imaginem! I les màquines molt intel·ligents, que anomenem Intel·ligència Artificial, ajudaran en molts llocs.”

Lucía no es va espantar. Al contrari, va pensar: “¡Vull ser part d'eixe canvi!” I així va ser com va decidir estudiar una carrera d'Enginyeria. ¡Es va convertir en una enginyera que ajuda a construir el futur!

¡El Gran Equip del Món: La Teua Aventura en les Carreres!

Imagina que el món és un lloc enorme i fascinant, ple de coses per fer i descobrir. Perquè tot funcione bé, necessitem molts tipus de persones amb talents diferents. ¡És com un gran equip on cadascú té una missió especial, com en un partit de futbol!

Anem a conèixer els “jugadors” d’aquest equip:

1. Els Artistes i Humanistes (¡Els Creadors de Bellesa i Saviesa!)

Els són com els **pintors, músics, escriptors, historiadors o filòsofs**.

Ens ajuden a entendre el passat, a expressar sentiments, a crear coses boniques i a pensar en preguntes importants de la vida. ¡Ens ensenyen a somiar i a gaudir de l’art i les històries!

El seu súper poder: Molta **creativitat**, **imaginació** i saber **contar històries**.

2. Els Científics Socials (¡Els Detectius de les Persones!)

Els són com els **investigadors, advocats, psicòlegs o mestres**. Estudien com es comporten les persones, com funcionen els grups, les lleis que ens ajuden a viure junts i com podem ajudar-nos els uns als altres. ¡Els encanta entendre per què la gent fa el que fa!

El seu súper poder: Ser molt **observadors**, saber **escoltar** i ser molt **justos**.

3. Els Científics de la Salut (¡Els Súper Cuidadors!)

Ells són com els **metges, infermers, fisioterapeutes o farmacèutics**. La seua missió és cuidar els nostres cossos i ments perquè estiguem sans i forts. ¡Ens curen quan estem malalts i ens ensenyen a cuidar-nos!

El seu súper poder: Molta **empatia** (sentir el que altres senten) i tindre molts **coneixements sobre el cos humà**.

4. Els Enginyers i Científics (¡Els Constructors del Futur i Descubridors del Món!)

Ells són com els **inventors, constructors, exploradors i dissenyadors**. Usen la **Ciència**, la **Tecnologia**, l'**Enginyeria** i les **Matemàtiques** (per això s'anomenen **STEM**) per a entendre com funciona el món i per a construir coses noves. Creen robots, dissenyen cotxes, descobreixen medicines, construeixen ponts, envien coets a l'espai o resolen problemes molt difícils amb números.

El seu súper poder: Molta **lògica**, ser molt **curiosos** i **creatius** per a inventar.

¿Què passa quan creixem i busquem faena?

Quan els nostres amics acaben els seus estudis i busquen faena, ¡veiem una cosa molt interessant!

Els xics i xiques que estudien carreres **STEM** (Ciència, Tecnologia, Enginyeria i Matemàtiques) són els que solen trobar faenes amb **millors salaris**, que els **encanten** i on usen **tot el que han après**. ¡És com si el seu títol fora una clau màgica que obri moltes portes al futur!

En canvi, per als que trien altres carreres, a vegades és un poquet més difícil trobar una faena que s'adapte perfectament al que van estudiar, o pot ser que hi haja més competència. ¡Però no significa que siguin pitjors carreres! Totes són molt importants, ¡però el camí per a trobar faena pot ser un poquet més complicat en algunes!

¡Xiques, a l'aventura STEM!

¿Sabeu una cosa? A vegades, sembla que a les xiques els costa més triar les carreres d'Enginyeria i Ciències. ¡Però no hauria de ser així! ¡Les xiques sou tan intel·ligents, creatives i bones resolent problemes com els xics! Alguns diuen que és molt d'esforç, ¡però eixe esforç sí que val la pena! ¡Necessitem més ments brillants, com les vostres, per a construir el futur!

¡Coneix les nostres heroïnes espanyoles!

¿Teniu vosaltres algun heroi o heroïna? ¿Algú que us inspire molt? ¡Doncs mireu aquestes dones espanyoles que han canviat el món gràcies a les carreres STEM!

Sara García Alonso: ¡És una biòloga molecular i la primera astronauta espanyola! Imagina viatjar a l'espai i descobrir altres planetes. ¡Ella ho farà!

Cristina Aristoy: És una enginyera de Disseny Industrial. ¡Ella usa l'enginyeria per a crear coses boniques i reeixides, com joies!

Elena García Armada: Ella és una enginyera industrial que va inventar un vestit especial, com un robot, que ajuda els xiquets que no poden caminar a posar-se dempeus i moure's. ¡És increïble!

Paula Carsi: Ella és una gerent d'enginyeria molt jove que ja està liderant projectes importants. ¡Ens demostra que l'edat no importa per a ser una gran líder en tecnologia!

Sara García Alonso
Biòloga Molecular
1ª Astronauta
Espaniola

Cristina Aristoy
Ing. Diseño Industrial
Singularu

Elena García Armada
Ingeniera Industrial
1er Exoesqueleto
Pediátrico

Paula Carsi
Gerente de
ingeniería más
joven

L'Esforç és una Aventura i Desenvolupa Súper Poders.

¿Per què triar el camí que et diuen si pots crear el teu propi món de superpoders?

Per a ser un gran científic o enginyer, fa falta esforç, ¡però és un esforç súper divertit! Necessitaràs ser molt **organitzat**, aprendre **idiomes** (¡especialment anglés, que és com l'idioma secret de la ciència!), **treballar en equip** amb altres companys, saber **comunicar-te** bé i no tindre por de **parlar en públic**.

En les carreres STEM, desenvoluparàs moltíssimes habilitats, ¡com si foren súper poders!

Poders de la Ment: Aprendràs a pensar amb lògica, a resoldre problemes complexos com si foren un joc de detectius, a entendre els números i a usar el mètode científic per a descobrir la veritat. ¡És com tindre un cervell de súper geni!

Poders Creatius: Inventaràs coses noves, buscaràs solucions originals i pensaràs “fora de la caixa”. ¡La teua imaginació volarà!

Poders de Comunicació: Sabràs explicar les teues idees de forma clara perquè tots t’entenguen, ¡com un gran orador!

Poders d’Equip: Treballaràs amb altres per a aconseguir metes grans, ¡perquè junts som més forts!

Poders d’Adaptació: El món canvia, i tu aprendràs a adaptar-te i a seguir aprenent coses noves tot el temps.

Així que, xics i xiques, ¿us agradaria ser part d'aquest emocionant canvi tecnològic? ¿Us imagineu inventant alguna cosa nova, resolent un problema important o ajudant a construir el futur?

¡Les carreres STEM estan esperant ments curioses i valentes com les vostres per a fer un món millor! ¡Anima't a explorar, a preguntar i a triar l'aventura que més t'apassione!

El President Infantil

ALEIX
LÓPEZ RAMÓN

Hola, xiquetes i xiquets de la Falla Pare Méndez!

Quina il·lusió més gran poder parlar-vos des de les pàgines d'aquest llibret, com a president infantil del 2026! Estic súper il·lusionat enguany i m'agradaria que m'acompanyàreu en aquesta aventura fallera. Vull que tots junts visquem unes Falles del 2026 súper divertides, plenes de rialles, jocs i, clar que sí, de molta pólvora!

Des d'ací, us anime a participar en totes les activitats que farem i a viure un any més les Falles a tope! A ballar, a jugar, a fer amics nous i a gaudir com mai!

Espere que tinguem un record ben bonic d'aquest exercici faller que compartirem, i que el gaudim a tope, tope, tope!

Us espere a tots al casal per a fer de les Falles del 2026 les millors de la història!

Visca la Falla Pare Méndez i visca tots els seus xiquets i xiquetes!

Aleix López Ramón

President Infantil

Fallera Major Infantil 2026

MARÍA DE LA ROSA MARTÍNEZ

Estimada comissió:

Amb molta alegria i molt emocionada vull parlar-vos des d'este raconet especial del nostre llibret.

Quan tot va començar, em preguntava què seria sentir l'Esperit Faller del qual tant havia sentit parlar a algú molt especial per a mi. Hui ho sé a la perfecció:

És sentir una cosa màgica capaç d'unir-nos a tots, omplir-nos d'alegria i fer-nos vibrar a l'uníson.

És sentir-me acompanyada per esta gran família fallera que formem en cada un dels actes i representar amb orgull a tots els xiquets de la nostra comissió.

És dir ben alt que els somnis es compleixen, que sonen a pasdoble, fan olor de pólvora i fan vibrar el terra.

És cridar plena de satisfacció que SOC DE PARE MÉNDEZ.

Gràcies per permetre'm viure-ho i gaudir-ho junt amb tots vosaltres. Gràcies per ajudar-me a descobrir el vertader sentit de les falles.

Amb molta estima,

María de la Rosa Martínez.

Entrevista als nostres representants infantils

Aleix i María

Entrevista a María i Aleix, la Nostra Falla en Mans dels Més Menuts!

Hui tenim el plaer de conversar amb els nostres màxims representants infantils: María, Fallera Major Infantil, i Aleix, President Infantil de la Falla Padre Méndez. Amb esta entrevista, volem conèixer un poc millor a estos dos xicotets grans protagonistes de la nostra festa, les seues il·lusions i el que significa per a ells este any tan especial.

Preguntes per a la Fallera Major Infantil

Hola María, Conta'ns un poc sobre tu: Quants anys tens i des de quan estàs en la falla?

Hola, soc María, tinc 10 anys i soc fallera des de que vaig nàixer.

Què se sent en ser Fallera Major Infantil de la teua falla? Era un somni per a tu quan eres més menuda?

Si des de sempre m'ha fet molta il·lusió ser la representant de la meua comissió, des de ben menudeta he somiat amb ser fallera major infantil i per fi ha arribat.

Què és el que més t'agrada de portar el vestit de fallera, els monyos i anar a tots els actes?

M'encanta vestir-me i canviar de vestit en cada presentació. M'encanta anar a tots els actes juntament amb la resta de falleres que he conegut.

Hi ha algun moment especial que hages viscut ja com a Fallera Major Infantil que t'haja fet molta il·lusió o que no oblidaràs mai?

Sí, la presentació va ser un dia inoblidable.

Què és el que més et diverteix de les Falles, a banda de ser Fallera Major Infantil?

Tirar petards i gaudir amb les meues amigues.

Si hagueres de convidar un amic o amiga que no coneix les Falles, què li diries perquè vinguera i s'apuntara a la falla?

Que aquesta festa és molt divertida i especial per a tots els fallers, s'ho passarà d'allò més bé i ací l'anàvem a acollir com un més de la comissió.

Preguntes per al President Infantil:

Hola, Aleix! Conta'ns un poc sobre tu: Quants anys tens i des de quan estàs en la falla?

Hola, sóc Aleix i tinc deu anys. Sóc faller des de naixement.

Què fa un President Infantil en la falla? Quina és la teua part favorita de ser el President dels xiquets?

La meua part favorita? No tinc part favorita; totes són bones.

Un president, des que el nomenen, ja ha de planificar tot fins a març i acudir a tots els actes durant l'any representant la teua falla.

Què és el més divertit que has fet o après com a President Infantil? Has organitzat algun joc o activitat?

Encara que queda molt per fer, crec que el més divertit és conèixer gent nova i això m'ha fet aprendre a relacionar-me millor amb la gent.

Però de moment, no he organitzat res.

Hi ha algun moment especial que hages viscut ja com a President Infantil que t'haja fet molta il·lusió o que no oblidaràs mai?

Tots! La veritat és que tots! La demanda, la proclamació, la presentació... però crec que mai l'oblidaré: la presentació.

Què és el que més t'agrada de la teua falla i d'estar amb els teus amics fallers?

Que tots els divendres baixem a sopar , jugem junts i ens divertim.

Quin missatge li donaries a altres xiquets perquè s'animen a participar més en la falla i a formar part de la comissió infantil?

Que ho van a pasar genial i ho van a disfrutar molt.

Preguntes per a tots dos:

María i Aleix, com us porteu entre vosaltres? Us ajudeu molt en els actes i en la falla?

Aleix: Bé, ens portem bé, però és veritat que de vegades ens barallem un poc.

María: Bé, molt bé, es divertim junts.

Quin és el vostre acte favorit de les Falles? La Plantà, l'Ofrena, la Cremà, les mascletaes, els passacarrers, els jocs...?

Aleix: la presentació i la cavalcada.

María: La mascletà.

Per a vosaltres, què són les Falles? (Diversió, amics, petards, vestits, tradició, la família...?)

Aleix: Adrenalina

María: Diversió

Per a acabar, un xicotet joc ràpid. Digueu-nos el primer que se us acudisca:

Un color del vostre vestit o banda que us encante:

Aleix: Turquesa

María: Verd

El vostre dolç o plat faller favorit (bunyols, xurros, orxata...):

Aleix: Xurros i Bunyols

María: Xurros

Un joc o activitat que us encante fer en la falla:

Aleix: Quan venen les animadores en falles.

María: tirar petards

Una paraula per a descriure les Falles:

Aleix: Foc

María: Il·lusió

Un consell per al pròxim Fallera Major Infantil i President Infantil:

Aleix: Que ho passe molt bé i ho gaudisca al màxim

María: Que visca tots els moments perquè el temps passa de pressa i que ho gaudisca molt.

Esperem que esta entrevista permeta als lectors conèixer millor la Fallera Major Infantil i el President Infantil de la nostra comissió i entendre la il·lusió i l'alegria amb què viuen esta festa tan nostra. Moltes gràcies pel vostre temps!

Els fallers i les falleres

De La Rosa Martínez, Maria

Fallera Major Infantil 2026

López Ramón, Aleix

President Infantil 2026

Sanz Merchante, Carlota

Fallera Major Infantil 2025

Galán Noguera, Fco Javier

President Infantil 2025

Acebedo Pozo, Martin

Alejandro Correa, Xavier

Alos Tolosa, Christian

Andreu Varea, Victor

Arce Navarro, Dani

Arce Navarro, Oliver

Arenas Hernandez, Aitor

Campillo Hurtado, Alexia

Cerezo Peris, Mireia

Chemlal Garcia, Adam

Clemente Sevilla, Ines

Costa Navarro, Bimba

Cuesta Balaguer, Maria Alexandra

Cuesta Balaguer, Mario

De La Rosa Escrivá, Alba

De La Rosa Martinez, Martina

De La Rosa Martínez, Mariola

Del Campo Vilanova, Lucia

Del Campo Vilanova, Marc

Del Toro Noguera, Xavi

Del Toro Noguera, Noa

Del Toro Noguera, Pau

Del Toro Oltra, Eric

Dominguez Martinez, Daniela

Fajardo Gijarro, Sara

Fajardo Guijarro, Bruno

Fernandez Romanillos, Hugo

Fernandez Romanillos, Carla

Gandia Mas, Paula

Garcia Alvarez, Daniel

Garcia Alvarez, Diana

Garijo Granados, Emily

Garijo Granados, Cristina

Garijo Manchon, Alba

Garijo Manchón, Sara

Garrigues Saez, Nico

Garrigues Saez, Alejandro

Gimenez Roca, Carlos

González Soriano, Damaris

González Soriano, Azucena

Hernandez Escriba, Paula

Lopez Monton, Tiara

Lopez Monton, Tiago

Lopez Sanchez, Alejandra

Lopez Torrijos, Pau

Lopez Torrijos, Cristina

Machado Correa, Claudia

Magdalena Villa, Aitana

Mantas Escrivá, Jimena

Martinez Alonso, Roman

Els fallers i les falleres

Martinez Alonso, Valeria
Mateo Royo, Javier
Medina Turegano, Noa
Molero Martínez, María
Montiano Garcia, Alma
Muñoz Alos, Javier
Muñoz Gonzalez, Marta
Muñoz Gonzalez, Adrian
Navarro Sanz, Lucas
Navarro Sanz, Clara
Oller Asensi, Vicent
Orea García, Carla
Ortiz Alvarelllos, Javier
Pages Lopez, Marc
Palao Muñoz, Lucia
Palao Muñoz, Martín
Palencia Fernandez, Rodrigo
Peinado Silla, Lucas
Peinado Silla, Alex
Peña Ros, Alma
Perpiña Saucedo, Mateo
Planells Orti, Mateo
Poveda Del Campo, Lucas
Ramirez Cabrelles, Judhit
Ramirez Cabrelles, Susana
Ramírez García, Aníbal
Rio Gonzalez, Alma
Rivera González, Bruno
Rivera González, Miriam
Romero García, Martina
Sacristan Cervera, Adriana

Sanchis Alcover, Julia
Sanchis Alcover, Jhon
Sanchis Castillejo, Valeria
Sanchis Esteve, Lidia
Sanchis Esteve, Leo
Sancho Sanz, Júlia
Sancho Sanz, Martina
Sanz Alvarez, Selena
Sanz Alvarez, Marc
Sanz Merchante, Chloe
Sanz Merchante, Carlota
Sosa Molina, Angelina Mariam
Sosa Molina, Leticia Estrelia
Suay Cerverá, Guillem
Temprado Carreres, Jorge
Temprado Carreres, Logan
Tolosa Cornejo, Vega
Tolosa Cornejo, Enzo
Villalba Mas, Luis

Falla infantil 2026

Lema: Mediterràni

Artista: Jorge Gil Sapiña

Versos: Salva Andrés Martín

MEDITERRÀNIAMENT

És un gran estil de vida,
que recull alguns paisatges,
i hem fet una falla a mida...
I així per tots tu viatges!

Una unió entre terra i mar,
s'ha volgut representar,
símbols de la nostra llar...
Que tothom hem de cuidar!

La mar està preocupada,
per l'estat dels oceans,
de plàstics està inundada...
Que han tirat tots els humans!

Protegeix allò que estimes,
no me sigues *caradura*,
i ara ja fora de bromes...
Cal que cuides la natura!

PAISSATGE D'ALTA MAR

Posidó

Al gran rei dels oceans,
trobarem ací assegut,
la mar té a les seues mans...
Cal que siga previngut!

Sol

El sol amb molta esplendor,
és l'estrella de la llum,
responsable del calor...
I d'encendre algun fum!

Lluna

Puja i baixa les mareas,
il·luminant la foscor,
ensenyant diverses cares...
Per a tu quina és millor?

Mar brava

Quan la mar està un poc brava,
ni se t'ocorrega entrar,
no me sigues tan refava...
Perquè tu et pots ofegar!

Mar en calma

En calma és el moment,
per poder-se refrescar,
banyar-se tranquil·lament...
Fins i tot poder pescar!

Migracions flamencs

Amb l'escalfament global,
van buscant un lloc millor,
faran un vol mundial...
Per a no passar calor!

PAISSATGE SUBMARÍ

Posidònia

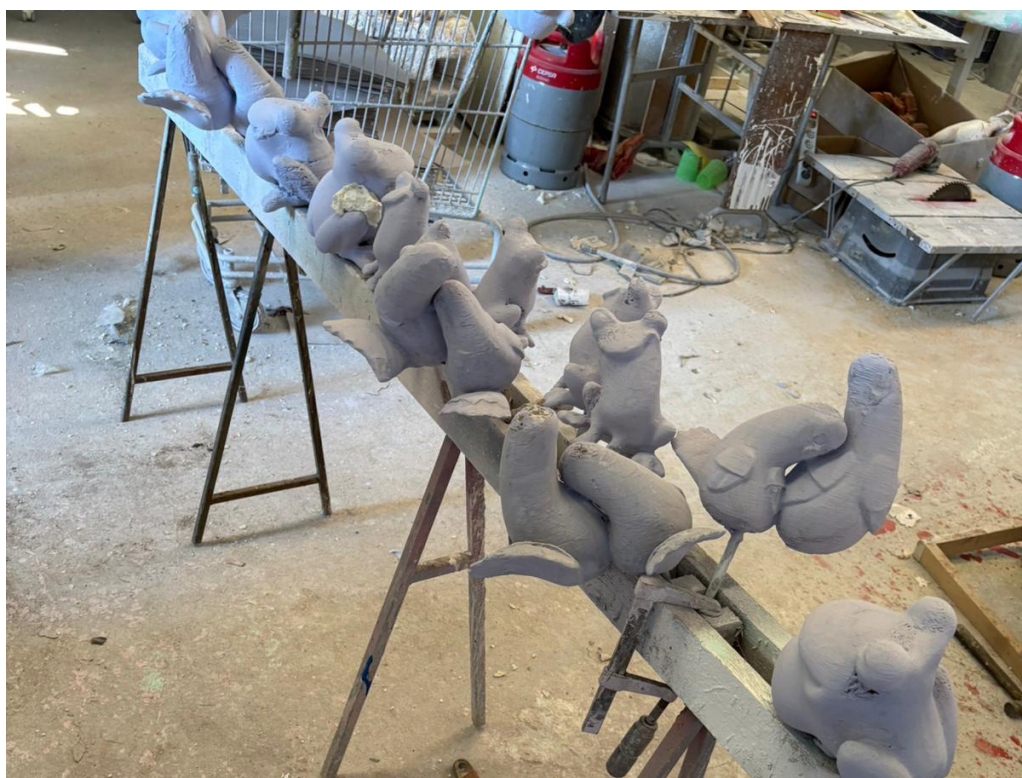
Molt en compte has d'anar,
quan ancores el vaixell,
no la vages a xafar...
Cometent un desgavell!

Meduses

Van nadant alegrement,
però no t'has adonat,
l'has fregat lleugerament...
i has notat com t'han picat!

Dofins

Són els més intel·ligents,
habitants baix de la mar,
sovint estan ben contents...
sempre amb ganes de jugar!

DUNES DE LA MEDITERRÀNIA

Dunes

Són un espai protegit,
que tothom hem de cuidar,
Un cartell hauràs llegit:
Allí no se pot jugar!

Fardatxo

El fardatxo va corrent,
evitant el sol xafar,
ha d'estar molt més atent...
Perquè sinó es va a cremar!

AIGUAMOLLS MEDITERRANIS

Albufera

És un gran ecosistema,
que ara es volen carregar,
serà un molt seriós problema,
això del port ampliar.

Granotes

Si de nit tu les escoltes,
segur que et despertaràs,
i ja li pots pegar voltes...
Perquè ben poc dormiràs!

BOSC MEDITERRANI

Home bosc

És guardià i protector,
de la fauna i la natura,
un ésser benefactor,
que en el fons del bosc perdura.

Fauna

Respectar els éssers vius,
és la nostra obligació,
i és que no ens calen motius...
Per no fer està elecció!

HORTA MEDITERRÀNIA

Hortalisses

Cal que menges verduretes,
d'aquest hort particular,
albergínies o tomaques...
per créixer i espavilar!

Llaurador

Prompte es posa a treballar,
per la terra així llaurar,
però no podrà faltar...
A l'hora de l'esmorzar!

Recompenses

Infantils

Bunyol i Torre de Coure

Martin Acebedo Pozo
Aitor Arenas Hernandez
Alexia Campillo Hurtado
Bimba Costa Navarro
Daniela Dominguez Martinez
Cristina Garijo Granados
Emily Garijo Granados
Carlos Gimenez Roca
Azucena González Soriano
Damaris González Soriano
Alejandra Lopez Sanchez
Javier Muñoz Alos
Vicent Oller Asensi
Martina Palao Muñoz
Lucas Poveda Del Campo
Adriana Sacristan Cervera
Valeria Sanchis Castillejo
Júlia Sancho Sanz
Martina Sancho Sanz
Angelina Mariam Sosa Molina
Leticia Estrelia Sosa Molina
Jorge Temprado Carreres

Bunyol i Torre d'Argent

Mireia Cerezo Peris
Maria Alexandra Cuesta Balaguer
Mario Cuesta Balaguer
Noa del Toro Noguera
Sara Fajardo Gijarro
Román Martínez Alonso
Mateo Planells Ortí
Julia Sanchis Alcover

Bunyol i Torre d'Or

Victor Andreu Varea

Majors

Bunyol i Torre Brillants

Carlos del Toro Sanz
Marisa Iglesias Hurtado
Maria Teresa Almarcha Garcia
Veronica Esteve Puchalt
Luisa Sena Iglesias

Bunyol i Torre d'or amb fulles de llover

Maria Luz Fides Ballesteros
Enrique Muñoz Luz
Santiago De La Rosa Gomez

Bunyol i Torre d'Or

Rosa María Torrijos Torrijos
María José Parrizas Iranzo
Ángel Francisco Dorador Lacio
Jose Luís García Muñoz
Conchín González Varela
Carmen León Fides
Noelia Herrero Fargallo
Mari Carmen Hidalgo Royo
Francisco Javier Cebrián Bascuñana
Fco Javier Marchante Linares
Sandra Rios Gil
Alejandro Silla Tejero
Raul Perez Samblas
Belen Horrillo Javier X
Miriam Martinez Torrijos

Bunyol i Torre d'Argent

Lorena Talaya Ortega
Ismael Cases Benito
Paula De Gracia Tenderso
Guillermo Garcia Parrizas
Alejandro Marchante Herrero
Laura Porras Gómez
Ana María Martinez Moya
Adrián Silla Benito
Irene de Amo Merchante

Mirada enrere al 2025

**Començant
el nostre volgut
2026**

Activitats didàctiques

Hola, xiquets i xiquetes! Esteu preparats per a una aventura plena de diversió i enginy? Benvinguts al nostre racó de jocs, on la imaginació no té límits i cada repte és una oportunitat per a aprendre i riure. Us convidem a submergir-vos en un món màgic de paraules i misteris. Prepareu-vos per a posar a prova la vostra ment amb els nostres divertits jocs de paraules i les endevinalles més enginyoses. A vore qui és el més ràpid a trobar les solucions i a descobrir tots els secrets que s'amaguen! Vinga, no us ho penseu més i uniu-vos a la festa de les lletres i els enigmes! A jugar!

Sopa de lletres

PROGRAMADOR

DISSENYADOR

METGE

PILOT

AGENT

FUSTER

SABATER

FORNER

PAGES

PASTOR

Enllaça cada professió amb la seua imatge:

MECÀNIC

PROFESORA

METGE

PROGRAMADOR

CIENTÍFICA

XEF

INGENIERA

Endevinalles:

Endevinalla 1: Tinc fulles, però no sóc arbre. Tinc llom, però no sóc animal. Si m'obris, no em queixe. Què sóc?

Endevinalla 2: Tinc coll, però no cap. Tinc braços, però no mans. Em vesteixes, però no sóc persona. Què sóc?

Endevinalla 3: Blanc per dins, verd per fora. Si vols que t'ho diga, espera. Què és?

Endevinalla 4: “Encara que és teu i et pertany, tothom l'utilitza més que tu. Què és?”

Endevinalla 5: Tinc ciutats, però no cases. Tinc muntanyes, però no arbres. Tinc aigua, però no peixos. Què sóc?

Solucions:

1 Un llibre / 2 Una camisa / 3 La pera / 4 El teu nom / 5 Un mapa

CARLOTA SANZ MERCHANT

Acomiadament FMI 2025

Fallers, falleres, fallerets i falleretes, encara no m'ho puc creure que aquest any s'haja acabat; és a dir, se m'ha passat volant, perquè tots han viscut l'experiència del temps que dura la diversió. Aquest ha estat el que m'ha passat durant aquest any. M'alegre de tornar a escriure en el llibret de la nostra falla perquè això no és un simple llibret; és el que conté uns records que mai s'oblidaran. Això és com un àlbum faller on resumeix moltes aventures d'aquest any en diverses pàgines. Un llibret ens recorda moments divertits, tristos, alegres i fins a moltes emocions més. Per això, vull que aprofiteu cada any faller que existeix, sobretot als representants d'enguany, Maria, Aleix i Maria.

Gràcies a l'equip més graciós, divertit, comprensiu, amistós... que ha existit mai! Cada president selecciona un grup meravellós perquè es coneguen, facen activitats junts, i també per a compartir una aventura en el món faller. I aquest ha estat el meu, amb unes persones que mai deixaran de tindre un cor faller, faller.

Els que miren i llegeixen aquest llibret sou part fonamental de la falla, i així que disfruteu i gaudiu d'un altre any faller.

Com no, havia d'acabar dient: **SÓC DE PARE MÈNDEZ!**

FCO. JAVIER GALÁN NOGUERA

Acomiadament President Infantil 2025

Benvolguts fallerets de la Nostra comissió, ha aplegat el moment de despedir-se com a president infantil. Ha segut un honor per a mi representar els valors de la nostra falla, valors que els nostres arrels ens han inculcat.

Enguany ha segut un any màgic, carregat d'il·lússio, de màgia però sobre tot carregat del millor equip que un president infantil pot tindre, l'equipazo. A més en aquest viatge he tingut la sort de contar en la comissió a la qual vullc agrair tot el seu compromís perquè l'any siguera perfecte i com no als xiquets que formem el futur de la festa, gràcies per acompanyar-nos.

Moltes gràcies comissió per poder-ho fer possible, un somni fet realitat.

Programa d'actes

13 de febrer, a les 20:30 h, presentació del Granerer a l'Ajuntament.

20 de febrer, posada de banderes.

21 de febrer, macrodespertà i dinar d'homes i dones. Per la vesprada, la nostra comissió acudirà als peus de la Torre per a donar la benvinguda a les Falles 2026 en la tradicional Crida.

22 de febrer, pel matí, els menuts de la comissió participaran en la Cavalcada del Ninot Infantil.

27 de febrer, tradicional sopar i presentació de esbossos i llibret.

28 de febrer, dinar d'homes i dones. La vesprada estarà amenitzada amb la música de Dj Guille i ens prepararem per a assistir a la Cavalcada Major.

6 de març, a les 19.00 h, "quinto i tapa" amb concurs intern de tapes a la falla. A les 23.30 h, festa "remember" amb Fran DJ.

7 de març, a les 21:30 h, sopar en honor a la Fallera Major i Presidents. Amenitzarem la nit amb bingo musical i posteriorment música per a finalitzar.

8 de març, a les 10:30 h, anirem a la mascletà de València acompanyats de la nostra xaranga.

13 de març

19:30 h: FLAMENKOTON acompanyat del tradicional "quinto i tapa".

21:00 h: Actuació de VA DE RUMBA.

23:00 h: DJ Pablo.

14 de març

10:30 h Matí per als mes menuts! Esmorzar oferit per la falla i animació Infantil amb castells unflables.

12:00 h Lliurament de recompenses infantils.

14:00 h dDinar de "sobaquillo" per a tota la comissió.

15:30 h Lliurament de recompenses majors.

16:15 h "Tardeo" techno amb dj Arantxa.

21:00 h Sopar de "sobaquillo" amb temàtica Cowboy.

23:30 h Música amb DJ Charly.

15 de març

17:00 h Berenar en honor a la nostra Fallera Major Infantil i President Infantil.

18:00 h Activitats infantils i preparació de la plantà dels més menuts.

21:00 h Sopar a la nostra carpa amb festa de disfresses (temàtica Disney).

23:00 h Encesa de llums i castell inaugural de Falles

00:00 h Música.

16 de març

8:00 h Primera despertà i desdejuni.

10:30 h Esmorzar per als apuntats.

14:00 h Dinar a la carpa per als apuntats.

Per la vesprada 18:00 concentració al casal per assistir al Trasllat.

22:00 h Sopar a la carpa.

23:00 h Bingo musical

00:00 h Música amb DJ Hezzer

17 de març

8:00 h Despertà i desdejuni.

10:30 h Esmorzar per als apuntats.

14:00 h Dinar a la carpa per als apuntats.

Per la vesprada, a les 17:00 h Concentració al casal per a assistir a la solemne Ofrena de Flors.

22:00 h Sopar a la carpa

00:00 h Festa Fluor i música amb DJ Héctor Martín.

18 de març

8:00 h despertà i desdejuni.

10:30 h esmorçar per als apuntats.

12:00 h Xaranga

14:30 h dinar tradicional de paelles.

16:30 h Tardeo afrofest amb Dj Hector Martín.

22:00 h Sopar a la carpa

23:30 h Festa Glitter i música

19 de març

08:00 h Última despertà i desdejuni.

10:45 h Concentració al casal per a visitar la Verge i posteriorment acudir a Sant Josep per a l'Operació Kilo.

14:00 h Mascletà i dinar.

17:30 h Berenar i GOT TALENT infantil.

20:00 h Cremà infantil.

23:30 h Cremà de la falla gran.

ALDIESPORT

Artículos para fallas

trofeos, bandas y pergaminos
banderas y estandartes
cubrebalcones, pañuelos y polares

Maestro Sanchis almiñano, 8
Telf. 96 155 65 11

622.131.786
aldiesport@aldiesport.com

46900 TORRENT
(Valencia)

ALAN

Indumentaristas Oficiales de las Falleras Mayores de Valencia y sus Cortes de Honor

artesanía
comunitat valenciana
alanindumentaria.com
f i d

Art vid
GOURMET, S.L.

Para beber,
para comer,
para llevar.

RESERVAS
T.: 96 156 57 65

C/ Escultor Vicente Pallardó 103, bajo 17 Parc Central
46900 TORRENT (Valencia)
e-mail: administracion@artvidgourmet.es

Belleza • Bienestar • Imagen

Especialistas en estilismo fallero y tratamientos personalizados

- Tratamientos faciales personalizados
- Tratamientos corporales (reducción y reafirmación)
- Maquillaje profesional: fallera, novias y social
- Depilación y fotodepilación
- Manicura, pedicura y uñas esculpidas
- Masajes y drenaje linfático
- Cursos de automaquillaje

 C/Pintor Renau, 32 Bajo - Torrent

 96 108 16 60 | 653 598 978

 @coboesteticistas

 www.coboesteticistas.com

www.autoescuelasjarama.es
@avaejarama
autoescuelasjarama

Vamos a conducir mejor

permiso por puntos

ayuntamiento de jarama DGT

AUTO ESCUELA JARAMA

Plaza/ Alquería Nova, 5
46014 Xirivella, Valencia
Tlf: 936 596 373

C/ Mariano Aser, 6
46100 Burjassot, Valencia
Tlf: 936 644 854
whatsapp: 687 25 68 63

C/ Pare Mendez, 44
46900 Torrent, Valencia
Tlf: 961 573 979
whatsapp: 646 271 533

ASENSI

CARPINTERIA

COCINAS

ARMARIOS MODULARES

TARIMA FLOTANTE

PUERTAS ACORAZADAS BLINDADAS INTERIOR

630 066 715
ASENSICARPINTERIA@GMAIL.COM

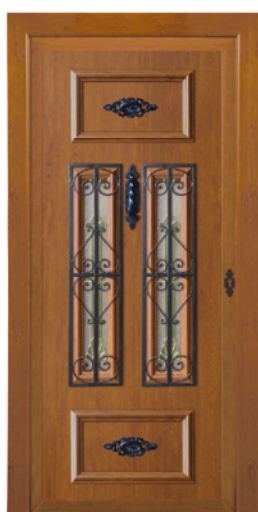
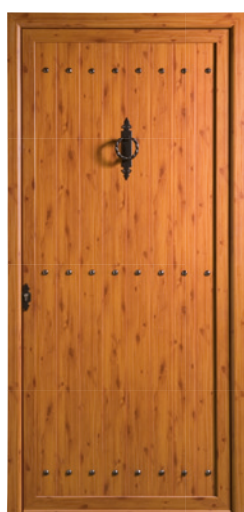
CHARLES

LOUNGE AND COCKTAIL BAR

C/ PADRE MÉNDEZ 49
46900 TORRENT
TEL. 675 262 666

C/. Dels Fornillers, 30
 Pol. Ind. Les Valletes
 46192 Monserrat (Valencia)
 Tel. 96 298 70 46 - Fax 96 298 70 47
administracion@aluminiosdecorativos.com
www.aluminiosdecorativos.com

Collado

FORMACIÓN SANITARIA

RESTAURANTE CAFETERÍA

Déjà vu

*"La gran protagonista es la
materia prima, nuestro cometido
como cocineros debe ser no
estropearla"*

C/MONTGÓ,10 BAJO 46900 TORRENT
961080950-655634349

 discema

JA ESTEM EN FALLES!

#SEMPREAMBLATRADICIÓ

#SEMPREALTEUCOSTAT

*AMPARO
MARTINEZ*

CONFECCIÓN A MEDIDA

DESATASCOS Y EXTRACCIONES
EL TORRENTINO, S.L.
Servicio 24h. Incluso festivos

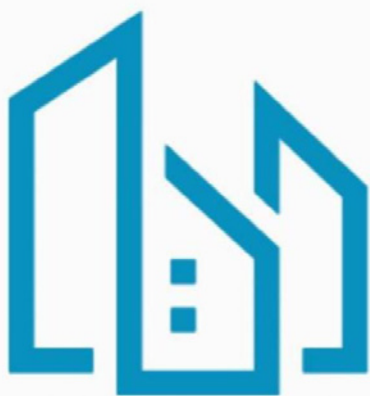

☎ **Teléfonos** ☎
666 138 439
656 609 288

Vaciado de fosas y pozos, desatascos
limpieza y vaciado de piscinas, etc.

<https://desatascosvalencia24h.es>

email: eltorrentino1@gmail.com

ELIAS COBO
REFORMAS EN GENERAL

ENRIQUE MUÑOZ
FONTANERIA

fontaneriaenrique2022@hotmail.com

Dormir cerca de quien más quieres,
lo cambia todo

<https://www.cool-dreams.com/>

@cooldreams_baby

garcía legal

Tu apoyo legal

- Av. Sants Patrons 33, entlo B, 46600, Alzira, València
- C/ l'Horta, 4, 46900, Torrent, València

Primera
consulta
gratuita

www.garciaasesores.es

Instalaciones Eléctricas

GERMÁN RAMOS

Vivienda e Industria

Tel.: 647 76 23 03
germanelec@hotmail.com

La Granja de los gemelos

alexalf99

C/ Padre Méndez, 76, bajo izq
46900 Torrent - Valencia
962 07 4130 646 988 412

happyregalo.com
info@happyregalo.com
Happyregalo @happyregalo

REGALOS
PERSONALIZADOS

DETALLES
ÚNICOS

BODAS

BAUTIZOS

COMUNIONES

EVENTOS

**HECTOR
MARTIN**

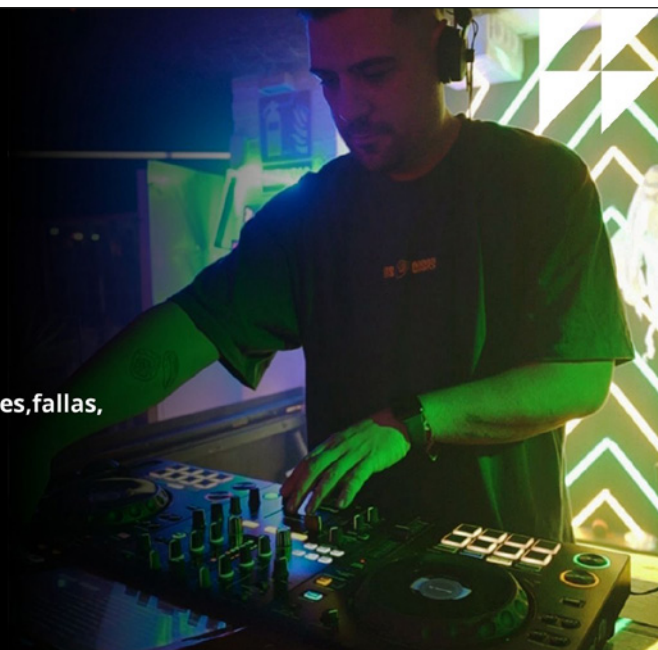
DJ & ANIMADOR

CONTRATA TU EVENTO PARA:

- BODAS
- EVENTOS CORPORATIVOS
- CUMPLEAÑOS
- EVENTOS FESTIVOS (discomoviles, fallas, fiestas patronales...)
- EVENTOS PRIVADOS

CONTRATACIONES Y RRSS:

- IG: @hectormartindj
- GMAIL:hectormartindj1@gmail.com
- WA: +34 659950491

GAUDIX DE LES FALLES AMB UNA GRAN VARIETAT DE TAPES I ENTREPANS
Consulta els nostres menús especials

Bar Hermanos López
Carrer Valentín Planells 18, Torrent
Reserves: 96,155 92'71

*Pepe Tronch Toledo
Dpto. Comercial*

665 664 137
tronch@hnos-caballer.com
www.hermanoscaballer.com

- HIERRO
- ALUMINIO
- ACERO INOX
- ESTRUCTURAS
- VENTANAS
- PUERTAS
- ENREJADOS
- AUTOMATISMOS
- MALLORQUINAS
- CRISTALERIA
- TOLDOS
- MAMPARAS DE BAÑO

Jover
Desde 1960

LA BOLERA
DESDE 1978

TELEFONO:
625469828

NEUMÁTICOS

NCC

**ALUMINIOS
RAUL JOVER**

615 818 368 - 655 800 570

aluminiosrauljover@gmail.com

rauljover.com

C/Pare Mendez 63 (Torrent)

- Aluminio
- Hierro
- Acero inoxidable
- Ventanas y puertas
- Mosquiteras
- Enrejados
- Automatismos
- Mallorquinas
- Cristalería
- Toldos
- Mamparas de baño

RUBÉN GARCÍA
Peluqueros

Padre Méndez 51 bajo
46900 TORRENT - Valencia
960 43 90 91

R&T
marketing promocional
info@rtmarketingpromocional.com
96 122 53 00

SAHUQUILLO

Lunes a Viernes
de 7:00h a 14:00h
Sábados
de 9:00h a 13:00h

24h en la WEB
www.sahuquilloverdet.com
sahuquilloverdet@gmail.com
96 155 04 70

ecoline

Fallas

Regalos personalizados

Comuniones

Detalles empresas

@3dlou.shop

669 38 96 30

ROPA - REGALOS - FERRETERIA
 HOGAR - JUGUETES - PAPELERIA
 MATERIAL ESCOLAR Y OFICINAS
 ACCESORIOS COCINAS Y BAÑOS...

HIPER EURO SANCH

Calle Padre Méndez 53
 Torrent

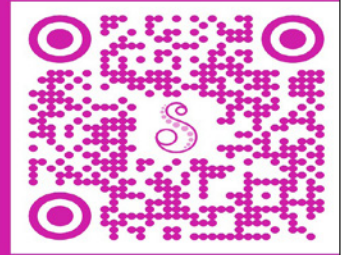
DISTRIBUIDOR
 OFICIAL VODAFONE BUSINESS

www.sinedieadvisor.com
info@sinedieadvisor.com
 961 488 999

Stik fenomenal

CENTRO DE TERAPIAS

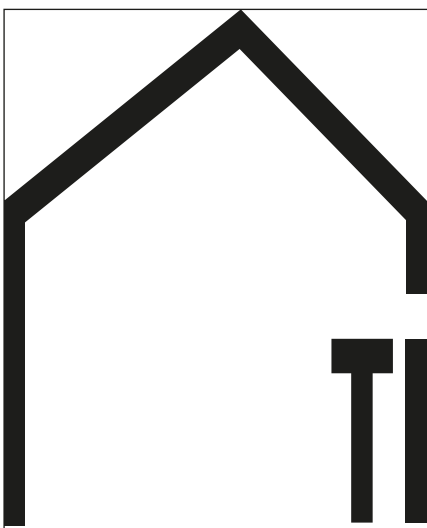
Osteopatía
Fisioterapia
Movilidad articular
Nutrición
Par Biomagnético
Masaje
Entrenamiento personal
Técnicas complementarias

www.stikfenomenal.com

SYA

motor

INMOBILIARIA TICOVAL

PERSIANAS Y TOLDOS

DE LA CRUZ, S.L.

C/ JUEZ ÁNGEL QUEROL, 10 info@toldosdelacruz.com
46900 TORRENT (Valencia) Tel. 96 155 70 05

www.toldosdelacruz.com

VR

VA DE RUMBA

VERONICA

estilistas

☎ 960058673
☎ 632752384

unisex

C/ SAN CRISTOBAL 22 TORRENT

Especialistes en disseny i impressió de llibrets de falla.
Crida'ns!

info@samarucsg.es

Tel: 657 44 88 64

www.samarucsg.es

artesanía
comunitat valenciana

<https://www.facebook.com/flors.amparo>

Carrer Mont-Siò 18A/
Carrer Albocasser 28
Torrent
664473912

MASS ASOCIADOS

ASESORES

Calle Marqués del Turia 8B
46210 Picanya (Valencia)
Telf: 961590432

Volem expressar el nostre més sincer agraïment a
les empreses, comerços i col·laboradors que han fet
possible que aquest llibret siga una realitat!

GRÀCIES

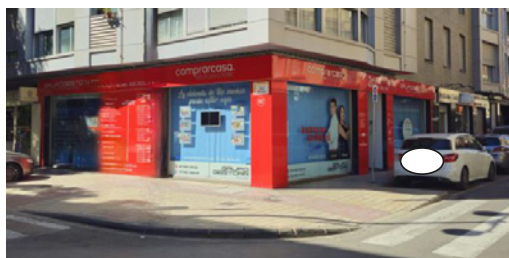
22 años
2003-2025

ASESORES INMOBILIARIOS

*“¿Quieres vender tu casa?,
enhorabuena, ya está vendida.
Llámanos”*

GESTIÓN INTEGRAL DEL ALQUILER.

“La mejor medicina, la tranquilidad”

www.viviendasentorrent.es

GRUPOGESTORR

SERVICIOS PROFESIONALES

ASESORIA INTEGRAL DE EMPRESAS - GESTORIA ADMINISTRATIVA

Especialistas en **HERENCIAS** y CAMBIOS DE PROPIEDAD DE VEHICULOS.

GESTORES DE PATRIMONIO

Telf.- 96.156.42.35

www.grupogestorr.com

C/ Padre Méndez, 62-bajo esquina C/ Juez Angel Querol

46900 Torrent (Valencia)